

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INTELLECTUAL OUTPUT 2

PROMOTING AND DEVELOPING MOTHERS' SOCIAL-RELATIONAL AND EMOTIONAL SKILLS: PATHS, TOOLS, IDEAS AND ACTIVITIES

**TASK 2.5 TRANSNATIONAL REPORT:
REPORT ON THE DATA EMERGED FROM
PARTNER COUNTRIES - ITALY, GREECE,
ESTONIA, CROATIA, & ROMANIA**

RE-ABILITY: Adult education to promote Relational Ability -
Agreement number: 2020-1-IT02-KA204-079777 Erasmus + KA2 - Strategic Partnership for adult education

Women's Support and
Information Center
There is a way out of violence!

INTELLECTUAL OUTPUT 2 – TASK 2.5

PROMOTING AND DEVELOPING MOTHERS' SOCIAL-RELATIONAL AND EMOTIONAL SKILLS: PATHS, TOOLS, IDEAS AND ACTIVITIES

RE-ABILITY: Adult education to promote Relational Ability -

Agreement number: 2020-1-IT02-KA204-079777 Erasmus + KA2 - Strategic Partnership for adult education

Women's Support and
Information Center
There is a way out of violence!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

Indice

Σχετικά με αυτήν την έκθεση	4
1. Εκπαιδευτική αυτονομία και συναισθηματική νοημοσύνη	4
2. Βιβλιογραφική έρευνα για την εκπαιδευτική αυτονομία και τη συναισθηματική νοημοσύνη των μητέρων που είναι θύματα βίας	4
2.1 Ειδικές πολιτικές για τις μητέρες που είναι θύματα βίας	5
2.2 Ειδικές πολιτικές/νομοθεσία σχετικά με την εκπαιδευτική αυτονομία των μητέρων που είναι θύματα βίας	5
2.3 Αρχές που είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών	5
2.4 Διατάξεις/νομοθεσία/πολιτική που σχετίζονται με τη γονική υποστήριξη για μητέρες που είναι θύματα βίας	6
2.5 Πρωτοβουλίες για την ενδυνάμωση των μητέρων	6
2.6 Εξειδικευμένη θεραπεία για μητέρες που είναι θύματα βίας	7
2.7 Στρατηγικές και προγράμματα εστιασμένα στο συναίσθημα που στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης των μητέρων	7
2.8 Προγράμματα που στοχεύουν στην ανάπτυξη των γονεϊκών δεξιοτήτων σε μητέρες που είναι θύματα βίας	8
2.9 Παρεμβάσεις/κατευθυντήριες γραμμές/πολιτικές που επικεντρώνονται στη σχέση μητέρας-βρέφους	8
3. Η άποψη των επαγγελματιών για το θέμα της εκπαιδευτικής αυτονομίας και της συναισθηματικής νοημοσύνης των μητέρων που είναι θύματα βίας	8
Παράρτημα 1: Βέλτιστες πρακτικές και ανάλυση SWOT στη Δυτική Ευρώπη	12
Παράρτημα 2: Καλές πρακτικές και ανάλυση SWOT στην Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη	18
Παράρτημα 3: Καλές πρακτικές και ανάλυση SWOT στη Βόρεια Ευρώπη	28
Παράρτημα 4: Καλές πρακτικές και ανάλυση SWOT στη Νότια Ευρώπη και τις Βρετανικές Νήσους	34

Σχετικά με αυτήν την έκθεση

Ο σκοπός αυτής της έκθεσης είναι να συλλέξει, να παρουσιάσει και στη συνέχεια να συγκρίνει τα δεδομένα που έχουν προκύψει μέχρι στιγμής μεταξύ των διαφόρων χωρών εταίρων. Ειδικότερα, πρόκειται για πληροφορίες ανά χώρα σχετικά με πολιτικές που σχετίζονται με την εκπαιδευτική αυτονομία και τη συναισθηματική νοημοσύνη των μητέρων-θυμάτων βίας, που λαμβάνονται όχι μόνο μέσω βιβλιογραφικής έρευνας αλλά και μέσω συνεντεύξεων με επαγγελματίες κοινωνικών υπηρεσιών. Τέλος, παρουσιάζονται καλές πρακτικές στην Ευρώπη και ανάλυση SWOT αυτών των πρακτικών.

1. Εκπαιδευτική αυτονομία και συναισθηματική νοημοσύνη

Πριν παρουσιάσουμε τα δεδομένα που προέκυψαν, αξίζει να ορίσουμε δύο βασικούς όρους, δηλαδή την εκπαιδευτική αυτονομία και τη συναισθηματική νοημοσύνη. Συγκεκριμένα, η εκπαιδευτική αυτονομία αναφέρεται στην ικανότητα των μαθητών να αναλαμβάνουν τον έλεγχο και την ευθύνη για τη μάθησή τους, τόσο ως προς το τι μαθαίνουν όσο και ως προς το πώς το μαθαίνουν. Το σημείο εκκίνησης είναι η ιδέα ότι οι μαθητές είναι ικανοί να αυτοκατευθυνθούν και να αναπτύξουν μια ανεξάρτητη και προορατική προσέγγιση στη μελέτη. Έχει αποδειχθεί ότι τα υψηλότερα επίπεδα εκπαιδευτικής αυτονομίας συνδέονται με υψηλότερα επίπεδα αυτοδιάθεσης και κινήτρων και κατά συνέπεια επιτυγχάνεται η ενδυνάμωση των γυναικών. Φαίνεται λοιπόν ότι η εκπαιδευτική αυτονομία θα πρέπει να αναγνωριστεί ως σημαντικός στόχος για τις μητέρες-θύματα βίας σε κέντρα/υπηρεσίες/καταφύγια.

Επιπλέον, η συναισθηματική νοημοσύνη αναφέρεται σε ένα είδος κοινωνικής νοημοσύνης που περιλαμβάνει την ικανότητα να παρακολουθεί κανείς τα συναισθήματα του ατόμου και των άλλων, να κάνει διάκριση μεταξύ τους και να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες για να καθοδηγεί τη σκέψη και τις πράξεις του (Salovey & Mayer, 1990). Είναι λοιπόν μια ξεχωριστή γνωστική ικανότητα αλλά συνδέεται και με τη γενική νοημοσύνη και έχει τέσσερα συστατικά. Αυτά είναι η αυτογνωσία, η οποία αναφέρεται στην αναγνώριση των συναισθημάτων του ατόμου και την επίδρασή τους στις σκέψεις και τις συμπεριφορές, στην αναγνώριση των δυνατών και αδύναμων σημείων του και στην αυτοπεποίθηση, στην αυτοδιαχείριση, που αναφέρεται στον έλεγχο των συναισθημάτων και των παρορμητικών συμπεριφορών, στη διαχείριση των συναισθημάτων με υγιή τρόπο, , πρωτοβουλίες, δεσμεύσεις και προσαρμοστικές συμπεριφορές στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, κοινωνική συνείδηση, που αναφέρεται στην ενσυναίσθηση και την αναγνώριση της δυναμικής δύναμης σε μια ομάδα ή ομαδική οργάνωση και διαχείριση σχέσεων, που αναφέρεται στην ανάπτυξη και διατήρηση καλών σχέσεων, σαφή επικοινωνία, καλή συνεργασία, έμπνευση και επηρεάζουν τους άλλους και διαχειρίζονται συγκρούσεις. Ως εκ τούτου, η υψηλή συναισθηματική νοημοσύνη είναι μια σημαντική πτυχή στη ζωή μιας μητέρας και θα πρέπει να αναπτύσσεται στις κοινωνικές υπηρεσίες.

1. Βιβλιογραφική έρευνα για την εκπαιδευτική αυτονομία και τη συναισθηματική νοημοσύνη των μητέρων που είναι θύματα βίας

Αυτό το κεφάλαιο εξετάζει την υπάρχουσα βιβλιογραφία και πολιτικές, παρεμβάσεις και κατευθυντήριες γραμμές που σχετίζονται με την εκπαιδευτική αυτονομία και τη συναισθηματική νοημοσύνη κακοποιημένων μητέρων. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρεται σε εργαλεία και μεθόδους που στοχεύουν στην ανάπτυξη επαρκούς επιπέδου εκπαιδευτικής αυτονομίας και συναισθηματικής νοημοσύνης σε μητέρες που είναι θύματα βίας στα κέντρα/υπηρεσίες/καταφύγια των χωρών εταίρων.

2.1 Ειδικές πολιτικές για μητέρες που είναι θύματα βίας

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες πολιτικές για τις μητέρες που είναι θύματα βίας στην Ελλάδα, την Εσθονία, την Ιταλία, την Κροατία και τη Ρουμανία. Σχεδόν σε όλες τις χώρες, τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας προστατεύονται γενικά από τους νόμους για την ενδοοικογενειακή βία. Ειδικότερα, εφαρμόζονται οι νόμοι 3500/2006 και 4531/2018 σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας στην Ελλάδα, ο νόμος για την προστασία από την ενδοοικογενειακή βία και τα άρθρα 215α και 179α του Ποινικού Κώδικα στην Κροατία, ο νόμος αρ. 217/2003 στη Ρουμανία και ο νόμος αριθ. 154 της 15ης Απριλίου 2001 στην Ιταλία. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η Εσθονία, όπου δεν υπάρχει έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας και σε αυτές τις περιπτώσεις εφαρμόζονται τα άρθρα του Ποινικού Κώδικα.

1.2 Ειδικές πολιτικές/νομοθεσία σχετικά με την εκπαιδευτική αυτονομία μητέρων-θυμάτων βίας

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλά ιδρύματα που οργανώνουν σχολές γονέων, ομάδες ενδυνάμωσης, ψυχοεκπαιδευτικές δραστηριότητες και ομάδες γυναικείας θεραπείας για να στηρίξουν μητέρες που είναι θύματα βίας στο ρόλο τους ως γυναίκες και μητέρες, καθώς και να ενισχύσουν τον γονεϊκό τους ρόλο και τη σχέση τους με τα παιδιά. Στην Κροατία δεν υπάρχει ανεπτυγμένη νομοθεσία που να ορίζει συγκεκριμένα εκπαιδευτικά σχέδια για γυναίκες θύματα βίας. Ωστόσο, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης της ΕΕ για το φύλο (GAP) III, πρωτοβουλίες όπως η επαγγελματική συμβουλευτική για θύματα ενδοοικογενειακής βίας και οι ψηφιακές τεχνολογίες και λύσεις επιταχύνουν την πρόοδο όσον αφορά την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών.

Επιπλέον, στη Ρουμανία οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες για μητέρες θύματα βίας δεν αναφέρονται ρητά στο νόμο, αλλά στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Προώθηση των Ίσων Ευκαιριών και της Μεταχείρισης μεταξύ Γυναικών και Ανδρών, διάφορα τα ιδρύματα θα πρέπει να διεξάγουν εκπαιδευτικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων σχολείου-κοινότητας-οικίας.

Στην Ιταλία, οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες ξεκινούν από διάφορα ιδρύματα, αλλά δεν υπάρχουν συγκεκριμένες πολιτικές που να σχετίζονται ιδιαίτερα με την εκπαιδευτική αυτονομία των μητέρων-θυμάτων βίας. Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με αυτό στην Εσθονία.

2.3 Αρχές που είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών

Στην Ελλάδα, η Γενική Γραμματεία Δημογραφίας, Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων είναι η κύρια κρατική αρχή που είναι υπεύθυνη για την προστασία και υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας, ενώ το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι αρμόδιο για την εφαρμογή των νόμων. Στην Εσθονία, οι πολιτικές δίωξης συντονίζονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, ενώ οι πολιτικές υποστήριξης θυμάτων καταρτίζονται και εφαρμόζονται κυρίως από το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Δημοκρατίας της Εσθονίας, μια κρατική υπηρεσία που ανήκει στο Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων.

Στην Κροατία, το κυβερνητικό όργανο που είναι υπεύθυνο για περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, δηλαδή τοπικά αστυνομικά τμήματα, κέντρα κοινωνικής πρόνοιας και οικογενειακά κέντρα, νοσοκομεία, η εισαγγελία του κράτους και τα δικαστήρια. Στη Ρουμανία, οι εμπλεκόμενοι φορείς είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Προστασίας μέσω της Εθνικής Υπηρεσίας για τις Ίσες Ευκαιρίες Ανδρών και Γυναικών, τα Υπουργεία Παιδείας, Εσωτερικών Υποθέσεων και Δικαιοσύνης και διάφορες ΜΚΟ. Στην Ιταλία, διάφοροι αποκεντρωμένοι δημόσιοι φορείς του κράτους, τοπικές αρχές, επαρχίες και δήμοι, ενώσεις και κέντρα κατά της βίας και επαγγελματικές οργανώσεις γυναικών είναι υπεύθυνοι για τις πολιτικές που αφορούν τις μητέρες-θύματα βίας.

Διατάξεις/νομοθεσία/πολιτική που σχετίζονται με τη γονική υποστήριξη για μητέρες που είναι θύματα βίας

Στην Ελλάδα υπάρχουν αρκετοί νόμοι που αφορούν τις οικογενειακές πολιτικές και την οικογενειακή υποστήριξη, αλλά κανένας νόμος δεν αναφέρει πολιτικές που εστιάζουν αποκλειστικά στις μητέρες που είναι θύματα βίας. Η υποστήριξη των γονέων γενικά αναφέρεται επίσης στο Αναπτυξιακό Σχέδιο για Παιδιά και Οικογένειες 2012-2020 στην Εσθονία, αλλά δεν υπάρχουν επίσημες διατάξεις, νόμοι ή πολιτικές που να απευθύνονται ειδικά στις μητέρες που είναι θύματα βίας. Στην Κροατία, έχει αναφερθεί ότι αρκετά ιδρύματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις, στο πλαίσιο του έργου τους, πραγματοποιούν δραστηριότητες υποστήριξης γονέων που απευθύνονται σε γυναίκες θύματα βίας και στα παιδιά τους.

Σύμφωνα με το νόμο ν. 211 του 2004, τα θύματα βίας στη Ρουμανία έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες, προστασία και υποστήριξη, όπως χρηματική αποζημίωση, αλλά δεν υπάρχει ειδική διάταξη για τη γονική υποστήριξη για μητέρες που είναι θύματα βίας. Σε πολιτικό επίπεδο, η δυνατότητα φιλοξενίας μητέρων που είναι θύματα βίας σε κατάλληλες δομές, όπως τα κέντρα κατά της βίας, μαζί με τα παιδιά τους είναι ένα από τα μέτρα στήριξης που στοχεύουν σε μητέρες που είναι θύματα βίας.

Πρωτοβουλίες ενδυνάμωσης της μητέρας

Στην Ελλάδα, οι μητέρες-θύματα βίας λαμβάνουν συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη και ο ρόλος τους ως μητέρες ενισχύεται μέσω της ατομικής συμβουλευτικής, της θεραπευτικής υποστήριξης, των ομάδων ενδυνάμωσης και των «σχολών γονέων» που προσφέρουν συμβουλευτική γονέων. Στην Εσθονία, ο σημαντικότερος νομικός μοχλός υποστήριξης της ενδυνάμωσης των θυμάτων γενικά είναι η οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που ορίζει ελάχιστα πρότυπα για τα

δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων. Όσον αφορά συγκεκριμένα την ενδυνάμωση των θυμάτων βίας που είναι επίσης μητέρες, υπάρχουν δραστηριότητες που εξαρτώνται πολύ από τον πάροχο υπηρεσιών και την εμπειρία του συμβούλου, όπως ομάδες υποστήριξης συνομηλίκων και ομάδες υποστήριξης όπου πραγματοποιούνται διάφορα εργαστήρια τέχνης.

Στην Κροατία, ορισμένα κέντρα υποδοχής παρέχουν ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε γυναίκες και παιδιά που είναι θύματα ενδοοικογενειακής βίας και φιλοξενούν τακτικά ομαδικά εργαστήρια. Η ομαδική εργασία πραγματοποιείται μέσα από ομάδες αυτοβοήθειας, ψυχοεκπαιδευτικά εργαστήρια για ενήλικες και παιδιά και δημιουργικά εργαστήρια. Τα εργαστήρια αφορούν κυρίως την ενίσχυση των γονεϊκών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, την υγιεινολογική περίθαλψη, τις βιβλιογραφικές ομάδες, τα εργαστήρια τέχνης και άλλες δραστηριότητες που βασίζονται στην αξιολόγηση των τρεχουσών αναγκών. Όσον αφορά την ενδυνάμωση των μητέρων που είναι θύματα βίας στη Ρουμανία, αρκετοί οργανισμοί παρέχουν συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες για να βοηθήσουν τις μητέρες να αντιμετωπίσουν διάφορα θέματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη του παιδιού και την ενίσχυση της οικογενειακής ζωής. Στην Ιταλία, ορισμένα εργαλεία που στοχεύουν στην ενδυνάμωση των μητέρων αφορούν την ανάπτυξη ενός εργαστηρίου υποστήριξης γονέων για μητέρες που πέφτουν θύματα βίας με ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση βίας, σε διάφορες ομάδες υποστήριξης μέσω των οποίων έχουν αποκτήσει δύναμη οι γυναίκες και στον πίνακα διανομής της «Telefono Rosa», που υποστηρίζει γυναίκες θύματα βίας.

Εξειδικευμένη θεραπεία για μητέρες που είναι θύματα βίας

Στην Ελλάδα, η υποστήριξη που παρέχεται σε μητέρες-θύματα βίας βασίζεται στην προοπτική του φύλου, όπου η φεμινιστική προσέγγιση που εξετάζει το ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της βίας είναι η καταλληλότερη. Ακολουθείται επίσης συμβουλευτική κοινωνικής και διαπολιτισμικής υποστήριξης για την προστασία των θυμάτων από πολλαπλές διακρίσεις, εκτός από τη γνωσιακή συμπεριφορική θεραπεία και τη συστημική συμβουλευτική οικογένειας-ζεύγους. Υπάρχουν επίσης προγράμματα θεραπείας που βασίζονται στη θεραπευτική αφήγηση και την ψυχοθεραπεία σχέσεων με τη βοήθεια των τεχνών, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, βιβλιοθεραπείας και τεχνικών ομαδικής συμβουλευτικής.

Στην Εσθονία, ακολουθούνται επίσης διαφορετικές προσεγγίσεις στον τομέα της υποστήριξης που παρέχεται σε μητέρες που είναι θύματα βίας. Πιο συγκεκριμένα, η οικογενειακή θεραπεία συνιστάται για την αλλαγή του τρόπου λειτουργίας μιας οικογένειας και η θεραπεία ζευγαριών με επίκεντρο το συναίσθημα (EFT) για την παρατήρηση συναισθημάτων σε ένα ήδη καθιερωμένο πρότυπο σχέσης. Επιπλέον, η ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία μειώνει τη συναισθηματική ένταση και αυξάνει την αυτογνωσία, ενώ η παρακινητική συνέντευξη προκαλεί θετικές αλλαγές στη συμπεριφορά των ανθρώπων. Η υπαρξιακή ψυχοθεραπεία βοηθά τους ανθρώπους να ζήσουν μια ζωή σύμφωνα με τις επιθυμίες, τους στόχους και τις αξίες τους.

Στην Κροατία, η ομαδική εργασία που σχετίζεται με το άγχος και το τραύμα των μητέρων που είναι θύματα βίας έχει διττό ρόλο. Η πρώτη πραγματοποιείται μέσω εκπαιδευτικών εργαστηρίων όπου οι συμμετέχοντες μαθαίνουν για τις πηγές και τις επιπτώσεις του άγχους,

καθώς και για δραστηριότητες για τη μείωσή του. Ο άλλος ρόλος περιλαμβάνει τη δυνατότητα στα θύματα να αλληλεπιδρούν με άλλους, να ομαλοποιούν τις εμπειρίες και τις αντιδράσεις τους, να λαμβάνουν υποστήριξη από άτομα με παρόμοιες εμπειρίες και να τα παρακινούν να προχωρήσουν. Την περίοδο 2018-2021 το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Δικαιοσύνης στη Ρουμανία, μέσω της Εθνικής Υπηρεσίας για Ίσες Ευκαιρίες Γυναικών και Ανδρών, σχεδιάζει να προωθήσει πρωτοβουλίες για την αποκατάσταση των θυμάτων μέσω προγραμμάτων κατάρτισης για την ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων, ψυχοθεραπείας και άλλων θεραπειών, που πραγματοποιούνται με στόχο την αύξηση της αυτονομίας και συνειδητοποίησης της κοινωνικής αξίας του ατόμου, την ανάπτυξη υπευθυνότητας και την ανάκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων. Οι πιο συνηθισμένες παρεμβάσεις για μητέρες-θύματα βίας στην Ιταλία είναι ψυχοθεραπευτική ή/και φαρμακολογική θεραπεία του ενός ή και των δύο γονέων, θεραπεία ζευγαριού ή οικογένειας, ψυχολογική υποστήριξη ατόμων και ζευγαριών, τοποθέτηση σε κοινοτική αποκατάσταση, οικονομική υποστήριξη, καθώς και εκπαιδευτική υποστήριξη και οικογενειακή οργάνωση.

Στρατηγικές και προγράμματα εστιασμένα στο συναίσθημα που στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης των μητέρων

Στην Ελλάδα, οι υπηρεσίες που παρέχονται σε μητέρες που είναι θύματα βίας για την ενίσχυση της συναισθηματικής νοημοσύνης και των ψυχοσυναισθηματικών δεξιοτήτων τους αφορούν ατομική συμβουλευτική υποστήριξη και ενδυνάμωση, ομαδική συμβουλευτική ενδυνάμωσης (συμβουλευτική συνομηλίκων), θεραπευτικές ομάδες για τη βελτίωση των ψυχοσωματικών εκδηλώσεων μητέρας-παιδιού. Σχέσεις, ψυχοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις με στόχο την ψυχοσυναισθηματική ενδυνάμωση και σχολές γονέων που παρέχουν συμβουλευτική σε παιδαγωγικά, ψυχοκοινωνικά, ψυχοσωματικά και πνευματικά-συναισθηματικά θέματα.

Στην Εσθονία, τα περισσότερα προγράμματα και μαθήματα κατάρτισης για τις δεξιότητες συναισθηματικής νοημοσύνης βασίζονται σε αμοιβή και απευθύνονται σε μια συγκεκριμένη ομάδα, όπως δασκάλους και διευθυντές, αλλά οι πόροι για την ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων σε κακοποιημένες μητέρες είναι σπάνιοι. Από την άλλη πλευρά, όπως ήδη αναφέρθηκε, ορισμένα ανάδοχα σπίτια στην Κροατία παρέχουν ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε γυναίκες και παιδιά θύματα βίας και φιλοξενούν ομαδικά εργαστήρια που αφορούν κυρίως την ανάπτυξη γονικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων και άλλες δραστηριότητες με βάση την τρέχουσα αξιολόγηση αναγκών, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης. Στη Ρουμανία και την Ιταλία, δεν υπάρχουν προγράμματα ή στρατηγικές που να στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης, ειδικά για μητέρες που είναι θύματα βίας.

Προγράμματα που στοχεύουν στην ανάπτυξη των γονεϊκών δεξιοτήτων των μητέρων που είναι θύματα βίας

Σε καμία χώρα του έργου δεν υπάρχουν προγράμματα που απευθύνονται ειδικά σε μητέρες που είναι θύματα βίας, αλλά μόνο προγράμματα παρέμβασης για γονείς που στοχεύουν στη βελτίωση του ρόλου και της αποτελεσματικότητας των γονέων.

1.2 Παρεμβάσεις/κατευθυντήριες γραμμές/πολιτικές που επικεντρώνονται στη σχέση μητέρας-παιδιού

Ενώ ο νόμος παρέχει υποστήριξη σε γυναίκες και παιδιά θύματα βίας στην Ελλάδα, δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο που να αναφέρει στοχευμένες παρεμβάσεις υποστήριξης, ενδυνάμωση και βοήθεια μητέρας-παιδιού για την ενίσχυση του δεσμού τους. Στην Εσθονία, το Πρόγραμμα Εσωτερικής Ασφάλειας Γυναικών στοχεύει γυναίκες που επιθυμούν να ζήσουν μη βίαια και που έχουν καταφύγει σε εκπαιδευτική/εκπαιδευτική βία. Το θέμα της βίας κατά των παιδιών και η σχέση μητέρας-παιδιού συζητείται εκτενέστερα κατά τη διάρκεια του προγράμματος και θεωρείται σημαντική η προσεκτική διαχείριση των συναισθημάτων και η ευέλικτη καλλιέργεια της ενσυναίσθησης. Στην Ιταλία γίνεται λόγος για διαφορετικούς τύπους εκπαίδευσης στους οποίους πρέπει να εργαστούν οι γονείς, όπως εκπαίδευση για ηρεμία και γαλήνη, διαχείριση συναισθημάτων, αξιών, προβληματισμό, αποδοχή και εμπιστοσύνη. Τέλος, στην Κροατία και τη Ρουμανία δεν υπάρχουν παρεμβάσεις/κατευθυντήριες γραμμές/πολιτικές που να επικεντρώνονται στη σχέση μητέρας-παιδιού.

Οι απόψεις των επαγγελματιών για την εκπαιδευτική αυτονομία και τη συναισθηματική νοημοσύνη των μητέρων που είναι θύματα βίας

Αυτό το κεφάλαιο εξετάζει τις πληροφορίες που προέκυψαν από μια ημιδομημένη συνέντευξη με κοινωνικούς λειτουργούς σχετικά με πολιτικές, παρεμβάσεις και κατευθυντήριες γραμμές που στοχεύουν στην ανάπτυξη της εκπαιδευτικής αυτονομίας και της συναισθηματικής νοημοσύνης των μητέρων που είναι θύματα βίας σε κέντρα/υπηρεσίες/καταφύγια. Η συνέντευξη προσαρμόστηκε στο εθνικό πλαίσιο και πραγματοποιήθηκε με 5-10 επαγγελματίες κοινωνικών υπηρεσιών σε κάθε χώρα. Λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν από την πανδημία COVID-19, όλες οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω Zoom. Ο σκοπός της συνέντευξης εξηγήθηκε στους συμμετέχοντες και όλοι οι συμμετέχοντες έλαβαν και υπέγραψαν το έντυπο ενημερωμένης συγκατάθεσης πριν από τη συνέντευξη. Όλα τα ερευνητικά δεδομένα ανωνυμοποιήθηκαν και αναλύθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικοί τύποι αναλύσεων, όπως ανάλυση περιεχομένου, θεματική ανάλυση και ανάλυση λόγου.

Όσον αφορά την εμπειρία ιστορικού, όλοι οι ερωτηθέντες εργάζονται για οργανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης σε θύματα βίας λόγω φύλου, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών και της νομικής βοήθειας. Έτσι, οι ειδικότητες που αναφέρονται στις συνεντεύξεις περιλαμβάνουν ψυχολόγους, συμβούλους, κοινωνικούς λειτουργούς, δικηγόρους και κοινωνιολόγους σε συμβουλευτικά κέντρα, καταφύγια και ΜΚΟ και η εργασιακή τους εμπειρία κυμαίνεται από 3 μήνες έως 16 χρόνια. Στην Ιταλία όλοι οι ερωτηθέντες είχαν επαφή με το θέμα της εργασίας ακόμη και σε προηγούμενες θέσεις και στην Κροατία, την Ελλάδα και τη Ρουμανία περίπου οι μισοί. Στην Εσθονία, καμία από αυτές δεν έχει εργαστεί στο παρελθόν σε άλλες υπηρεσίες υποστήριξης γυναικών.

Όλοι οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα, τη Ρουμανία και την Εσθονία δήλωσαν ότι είναι εκπαιδευμένοι στη δουλειά τους. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρθηκε ότι εκπαιδευτικά προγράμματα, εργαστήρια και σεμινάρια ποικίλου ενδιαφέροντος πραγματοποιούνται

συνεχώς από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, όπως το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Εσθονία. Μερικά παραδείγματα αυτών των εκπαιδεύσεων είναι εκπαιδευτικά προγράμματα για θέματα που σχετίζονται με την οικογένεια, τη βία και τις διαταραχές, τις μορφές κακοποίησης και προσκόλλησης, το τραύμα, τη διαχείριση θυμάτων και το μετατραυματικό στρες, η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, νομικά ζητήματα διαδικασιών, καθώς και ζητήματα LGBTQI, φύλο προοπτική, προσωπική ανάπτυξη, συμβουλευτική και εναλλακτικές μέθοδοι θεραπείας. Στην Ιταλία, οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες δεν είχαν ποτέ την ευκαιρία να λάβουν εκπαίδευση σχετικά με την εργασία τους και οι άλλοι δεν μπόρεσαν να συμμετάσχουν στην προγραμματισμένη εκπαίδευση λόγω προσωπικών ή εργασιακών προβλημάτων. Στην Κροατία, τα κέντρα υποδοχής δεν παρέχουν συστηματική εκπαίδευση, αλλά εξαρτάται από την επιθυμία και το κίνητρο του επαγγελματία να αναζητήσει και να παρακολουθήσει προγράμματα κατάρτισης.

Αυτά τα μαθήματα κατάρτισης στις εμπλεκόμενες χώρες επιτρέπουν στους επαγγελματίες να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και να αποκτήσουν εξειδίκευση, καθώς εξοικειώνονται με νέους όρους, τεχνικές, εργαλεία και μεθοδολογίες σε έναν συνεχώς εξελισσόμενο τομέα. Με άλλα λόγια, οι δραστηριότητες κατάρτισης συμβάλλουν στην προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του προσωπικού.

Όσον αφορά την εργασιακή εμπειρία, στην Ελλάδα, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Ρουμανία η ομαδική εργασία εκτιμάται ιδιαίτερα στο εργασιακό πλαίσιο και όλοι οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν τις εμπειρίες των συναδέλφων ως θεμελιώδεις και απαραίτητες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους μέσω της ανταλλαγής απόψεων. Ωστόσο, στην Κροατία τονίζεται ότι θα πρέπει να υπάρχει ξεκάθαρος καταμερισμός εργασίας εντός της ομάδας. Η συχνότητα των συναντήσεων εντός της ομάδας διαφέρει από χώρα σε χώρα. Στην Ελλάδα, την Κροατία και τη Ρουμανία υπάρχουν καθημερινά ή εβδομαδιαία ραντεβού ανάλογα με τις ανάγκες του κέντρου, ενώ στην Εσθονία και την Ιταλία το προσωπικό συναντάται μία φορά το μήνα, εκτός από περιπτώσεις υψηλού κινδύνου που απαιτούν καθημερινές συζητήσεις μεταξύ της ομάδας.

Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες από την Ιταλία, την Ελλάδα, τη Ρουμανία και την Εσθονία αξιολόγησαν θετικά τη σχέση με τους δικαιούχους, υποστηρίζοντας ότι βασίζεται στις αρχές της εμπιστοσύνης, της ειλικρίνειας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας και της υποστήριξης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι επαγγελματίες πρέπει να είναι ανοιχτόμυαλοι, στοργικοί, φιλικοί, να δείχνουν ενσυναίσθηση και άνευ όρων θετική σκέψη. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι ένας ερωτώμενος από την Εσθονία τόνισε επίσης την ανάγκη να διατηρηθεί η σχέση αυστηρά επαγγελματική.

Στην Ελλάδα, τη Ρουμανία, την Εσθονία και την Ιταλία, οι περισσότεροι κοινωνικοί λειτουργοί παραδέχθηκαν ότι αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις στην καθημερινή τους πρακτική. Ορισμένες από αυτές αφορούν την καχυποψία, την ανεντιμότητα και τη χαμηλή αυτοεκτίμηση των δικαιούχων, καθώς και διαφορές στο επίπεδο εκπαίδευσης και στην προφορική γλώσσα. Άλλες δυσκολίες αφορούν την έλλειψη εποπτείας και διαφορετικές εξειδικεύσεις σε κάθε βάρδια, τη συνεργασία με άλλες υπηρεσίες, την έλλειψη πόρων και χρόνου, την πολυπλοκότητα των αιτημάτων και πιθανές απειλές από τους συζύγους. Μέσα στα κέντρα υποδοχής υπάρχουν επίσης δυσκολίες όπως συγκρούσεις μεταξύ των δικαιούχων

και προβληματισμοί σχετικά με τον βαθμό στον οποίο οι επαγγελματίες πρέπει να φροντίζουν τα παιδιά.

Αξίζει να αναφερθεί ότι στην Εσθονία το Εξατομικευμένο Εκπαιδευτικό Σχέδιο (ΙΕΡ) αναφέρεται ως Σχέδιο Διαχείρισης Υποθέσεων. Το ΡΕΙ συντάσσεται από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς στην Ελλάδα, τη διεπιστημονική ομάδα στη Ρουμανία και την Ιταλία και τη σύμβουλο που υποδέχεται τη μητέρα στην Εσθονία. Έτσι, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες κοινωνικούς λειτουργούς συμμετέχουν στη σύνταξη του ΙΕΡ μέσω της εξατομικευσης κάθε σχεδίου ανάλογα με τις ανάγκες του θύματος και της παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΙΕΡ. Αυτή η αξιολόγηση πραγματοποιείται μέσω ερευνών σε όλο τον κύκλο συμβουλευτικής, παρακολούθησης και αναφορών στην Ελλάδα και εργαστηρίων και συναντήσεων εντός της ομάδας και με τη μητέρα στη Ρουμανία, σε διαφορετικές χρονικές στιγμές ανάλογα με την περίπτωση. Στην Εσθονία και την Ιταλία, η αξιολόγηση βρίσκεται σε εξέλιξη μέσω ανασκοπήσεων και παρακολούθησης. Στην Ελλάδα και την Ιταλία, η μητέρα εμπλέκεται έμμεσα στην ανάπτυξη του ΙΕΡ καθώς προσαρμόζεται στις ανάγκες της και της παρουσιάζεται, αλλά στη Ρουμανία και την Εσθονία συμμετέχει άμεσα μέσω των προτάσεων της στην αρχή και στη συνέχεια μέσω της εξήγησης και της συγκατάθεσής της. σχετικά με τις πτυχές και τις φάσεις του σχεδίου.

Στην Ελλάδα, ο κύκλος συμβουλευτικής ποικίλλει στις περισσότερες περιπτώσεις από 8 έως 15 ραντεβού/συνεδρίες, διαρκεί περίπου μία ώρα και πραγματοποιείται σε δωμάτια ειδικά διαμορφωμένα για τον σκοπό που εξυπηρετείται, όπως και στη Ρουμανία, όπου η παρέμβαση γίνεται σε προστατευμένο και άνετο χώρο. , πρόσωπο με πρόσωπο ή τηλεφωνικά, με στόχο τη βέλτιστη επικοινωνία. Στην Εσθονία, τα κέντρα υποδοχής είναι διαμερίσματα και η συμβουλευτική λαμβάνει χώρα στο σαλόνι, το οποίο είναι εξοπλισμένο με κουβέρτες και μαλακά παιχνίδια και περιγράφεται ως άνετο και άνετο, παρά την έλλειψη φυσικού φωτός και τα προβλήματα θερμοκρασίας σε ορισμένες περιπτώσεις. Στην Ιταλία, από την άλλη πλευρά, δεν υπάρχει συγκεκριμένο πλαίσιο για την εργασία με μητέρες στα κέντρα υποδοχής, αλλά συνήθως γίνεται το βράδυ, όταν τα παιδιά κοιμούνται και οι μητέρες μοιράζονται τις σκέψεις τους με τον χειριστή.

Επιπλέον, στην Ελλάδα πραγματοποιούνται συγκεκριμένα εργαστήρια, όπως δραστηριότητες δημιουργικής εργασίας, προγράμματα ενδυνάμωσης, μαθήματα ελληνικής γλώσσας, σχολές γονέων και σεμινάρια εργασιακής συμβουλευτικής, ενώ στην Εσθονία ακολουθείται συγκεκριμένη προσέγγιση για τον πελάτη, με επίκεντρο την εσωτερική επίγνωση και τις πρόσθετες δραστηριότητες. /εργαστήρια για μητέρες ή/και παιδιά. Στην Ιταλία, ορισμένοι οργανισμοί ξεκινούν θεματικά εργαστήρια παρά τη δυσκολία οργάνωσης δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν μητέρες και παιδιά, με συνέπεια την απόσπαση της προσοχής της μητέρας, ενώ σε άλλους, δεν διοργανώνονται ειδικά εργαστήρια ή παιχνίδια για παιδιά. Όσον αφορά την εμπειρία της συναισθηματικής νοημοσύνης, όλοι οι κοινωνικοί λειτουργοί στην Κροατία, την Ελλάδα, την Εσθονία και τη Ρουμανία γνωρίζουν τον όρο «συναισθηματική νοημοσύνη», σε αντίθεση με ορισμένους ερωτηθέντες στην Ιταλία που χρειάζονταν σύντομο ορισμό του όρου. Οι περισσότεροι ασκούμενοι από όλες τις χώρες συμφωνούν ότι αυτή είναι μια σημαντική πτυχή και ότι αναπόφευκτα προσπαθούν να τη χρησιμοποιήσουν στην καθημερινή πρακτική τους με μητέρες που είναι θύματα βίας.

Όσον αφορά την εκπαίδευση στη συναισθηματική νοημοσύνη, δεν υπάρχουν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα στην Κροατία και η γνώση αποκτάται μέσω γενικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που μπορούν να είναι εστιασμένα στη ΣΝ, έρευνα με πρωτοβουλία και προσωπικές θεραπείες. Στη Ρουμανία, οι συμμετέχοντες υπογραμμίζουν την ανάγκη για ειδική εκπαίδευση σε αυτό το θέμα, ενώ στην Ελλάδα και την Ιταλία δεν κατάφεραν να εντοπίσουν κάποια ειδική εκπαίδευση για τη βελτίωση των δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης των δικαιούχων, εκτός από συμβουλευτικά ή ακαδημαϊκά προγράμματα από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα. Επιπλέον, όλοι οι επαγγελματίες στην Κροατία, τη Ρουμανία, την Ελλάδα και την Ιταλία που χρησιμοποιούν τη συναισθηματική νοημοσύνη στην καθημερινή τους πρακτική βαθμολογούν την εργασία τους με τους δικαιούχους σχετικά με τις συναισθηματικές ικανότητες ως καλή ή πολύ καλή.

Ωστόσο, σε όλες τις χώρες δεν υπάρχουν συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές ή/και πρωτόκολλα για τις ανύπαντρες μητέρες/θύματα βίας για την ανάπτυξη επαρκούς επιπέδου συναισθηματικής νοημοσύνης, εκτός από ορισμένες γενικές αξίες. ούτε εργαλεία/μοντέλα που χρησιμοποιούνται στην υπηρεσία για την εκπαίδευση των δικαιούχων στη συναισθηματική νοημοσύνη, εκτός από ορισμένα μη δομημένα εργαλεία, εργαστήρια, τεχνικές και δραστηριότητες όπως συναντήσεις προσωπικής ανάπτυξης που είναι στη διάθεση του συμβούλου και εξαρτώνται από την προθυμία των δικαιούχων να τα ακολουθήσουν.

Στην Κροατία, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες συμφωνούν ότι τα κίνητρα και η ικανότητα των μητέρων είναι πολύ σημαντικά για την αποτελεσματικότητα της εργασίας συναισθηματικής νοημοσύνης και στην Ελλάδα, την Ιταλία και τη Ρουμανία λέγεται ότι η εργασία στη συναισθηματική νοημοσύνη με τις μητέρες είναι σημαντική, αποτελεσματική και ακόμη και ζωτική. μόνο για τις μητέρες, καθώς τις βοηθά να πετύχουν τους στόχους τους και τις ενδυναμώνει, αλλά και για τους γύρω τους. Στην Εσθονία λέγεται ότι η εργασία για τη συναισθηματική νοημοσύνη είναι μια μακρά διαδικασία που επηρεάζεται από τον σύντομο χρόνο παρέμβασης και την ψυχική κατάσταση των δικαιούχων.

Όσον αφορά την εμπειρία της εκπαιδευτικής αυτονομίας, σε όλες τις χώρες οι μητέρες υποστηρίζονται στην ανάπτυξη των γονεϊκών δεξιοτήτων τους σύμφωνα με τις επιθυμίες και τις ανάγκες τους, όχι μόνο άμεσα μέσω ομαδικών και δημιουργικών εργαστηρίων, αλλά και έμμεσα μέσω συμβουλευτικής και ενδυνάμωσης και ψυχοεκπαίδευσης. Οι επαγγελματίες από όλες τις χώρες συμφωνούν ότι η εκπαιδευτική αυτονομία των μητέρων που πέφτουν θύματα βίας είναι θεμελιώδης στόχος και αναπόσπαστο μέρος της εργασίας εντός των υπηρεσιών, καθώς συνδέεται με την ανεξαρτησία τους. Επίσης, αναφέρεται ότι η εκπαιδευτική αυτονομία επιτυγχάνεται άμεσα με πολύ δεξιοτεχνικό τρόπο λαμβάνοντας υπόψη την ευαλωτότητα των μητέρων μέσα από εργαστήρια με στόχο την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμηση και ανακαλύπτεται σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται με παρακολούθηση.

Οι περισσότεροι επαγγελματίες σε όλες τις χώρες συμφωνούν ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες ή/και πρωτόκολλα για τις ανύπαντρες μητέρες/θύματα βίας που να τους επιτρέπουν να αναπτύξουν ένα επαρκές επίπεδο εκπαιδευτικής αυτονομίας, εκτός από τα σχέδια ασφάλειας στην Κροατία, τη γενική καθοδήγηση στην Εσθονία και τα διεθνή πρωτόκολλα που δεν εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο στην Ελλάδα. Οι περισσότεροι από

αυτούς δεν μπόρεσαν να εντοπίσουν κανένα εργαλείο/μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε στην υπηρεσία τους για να δοθεί στους δικαιούχους εκπαιδευτική αυτονομία, εκτός από δωρεάν νομική βοήθεια, γραμματισμό, επαγγελματική και οικονομική συμβουλευτική στην Κροατία, δομημένα εργαλεία που σχετίζονται με την επαγγελματική συμβουλευτική ή την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην Ελλάδα και ορισμένα εργαστήρια και συμβουλευτική στη Ρουμανία.

Συνοπτικά, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων σε όλες τις χώρες σημείωσε ότι υπάρχουν ελλείψεις στην ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης και της εκπαιδευτικής αυτονομίας των μητέρων θυμάτων βίας που απευθύνονται σε αυτές τις υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, προτείνεται ο αριθμός των εργαζομένων να είναι σύμφωνος με τις ανάγκες των υπηρεσιών και να διοργανώνονται διάφορες εκπαιδεύσεις, όπως αυτές που εισάγουν τις αρχές της προσωπικής αποκατάστασης στο προσωπικό, καθώς πολλές ειδικότητες ασχολούνται καθημερινά με αυτές τις γυναίκες. βάση.

Επιπλέον, η πιο ολοκληρωμένη εκπαίδευση θεωρείται απαραίτητη, συμπεριλαμβανομένων εργαστηρίων και ομάδων εστίασης που στοχεύουν στη βελτίωση των δεξιοτήτων των δικαιούχων. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να αναπτυχθούν συγκεκριμένα εργαλεία που να λαμβάνουν υπόψη διάφορα θέματα, όπως η συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων και η ηλικία των παιδιών που φιλοξενούνται. Επισημαίνονται επίσης οι δυσκολίες και οι ανάγκες των μητέρων και προτείνεται πιο ουσιαστική κρατική βοήθεια, για παράδειγμα στον οικονομικό τομέα.

Παράρτημα 1: Καλές πρακτικές & ανάλυση SWOT στη Δυτική Ευρώπη

Τίτλος του προγράμματος/παρέμβασης	Όνομα του οργανισμού/της υπηρεσίας που είναι υπεύθυνος και χώρα/τοποθεσία	Πεδίο δραστηριότητας/Θεματική	Ιστορικό του έργου (έναρξη και εξέλιξη και στρατηγικό πλαίσιο)	Γενική περιγραφή (στόχοι, δράσεις, κύρια χαρακτηριστικά και προκλήσεις, οργάνωση, δικαιούχοι, εταίροι, προϋπολογισμός, περίοδος υλοποίησης κ.λπ.)	Αποτελέσματα, αντίκτυπος
1. Το πρόγραμμα Triple P - Positive Parenting Program ¹	Διεθνές Σε περισσότερες από 30 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Γερμανίας Triple P Deutschland	Υποστηρίζει την ανάπτυξη του παιδιού, καθώς προλαμβάνει σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς, συναισθηματικά και αναπτυξιακά προβλήματα σε παιδιά και εφήβους μέσω δραστηριοτήτων που εμπλέκουν τους γονείς και ενισχύουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες	Το Triple P αναπτύχθηκε από τον κλινικό ψυχολόγο καθηγητή Matt Sanders και τους συναδέλφους του στο Πανεπιστήμιο του Queensland της Αυστραλίας και στηρίζεται σε περισσότερες από τέσσερις δεκαετίες συνεχούς έρευνας, η	Ο κατάλογος των πολυεπίπεδων προγραμμάτων που συνθέτουν το σύστημα Triple P έχει σχεδιαστεί για να δημιουργήσει ένα φιλικό προς την οικογένεια περιβάλλον που θα υποστηρίξει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους γονείς στο έργο της ανατροφής των παιδιών τους, με	Το Triple P έχει αποδειχθεί ότι μειώνει το κόστος που σχετίζεται με τη διαταραχή συμπεριφοράς, την παιδική κακοποίηση και την τοποθέτηση εκτός σπιτιού, παρέχοντας σημαντικά οφέλη σε σύγκριση με το κόστος του προγράμματος.

¹ www.triplep.net

		και την αυτοπεποίθησή τους. Παρέχει στους γονείς απλές και πρακτικές στρατηγικές που θα τους βοηθήσουν να οικοδομήσουν ισχυρές, υγιείς σχέσεις και στοχεύει να εφοδιάσει τους γονείς με τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση που χρειάζονται για να είναι αυτόνομοι και να διαχειρίζονται οικογενειακά ζητήματα χωρίς συνεχή υποστήριξη. Στοχεύει στην πρόληψη των προβλημάτων στην οικογένεια, το σχολείο και την κοινότητα πριν αυτά εμφανιστούν και	οποία διεξήχθη από ακαδημαϊκά ιδρύματα σε πολλές χώρες. Το πρόγραμμα αυτό έχει γίνει μια από τις πιο αξιόπιστες παρεμβάσεις γονικής μέριμνας στον κόσμο, που αναφέρεται σε εκθέσεις φορέων όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας.	μια σειρά προγραμμάτων προσαρμοσμένων στις διαφορετικές ανάγκες των γονέων (π.χ. γονείς παιδιών με αναπηρία, βίαιοι, καταθλιπτικοί ή διαφωνούντες έγγαμοι γονείς). Το Triple P βασίζεται στην κοινωνική μάθηση, τη γνωστική συμπεριφορά και την αναπτυξιακή θεωρία, καθώς και σε έρευνες σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με την ανάπτυξη κοινωνικών και συμπεριφορικών προβλημάτων στα παιδιά.	Το πρόγραμμα Triple P - Positive Parenting Program είναι ένα από τα πιο αποτελεσματικά προγράμματα γονικής μέριμνας στον κόσμο, το οποίο στηρίζεται σε περισσότερα από 35 χρόνια συνεχούς έρευνας. Το Triple P χρησιμοποιείται σε περισσότερες από 30 χώρες και έχει αποδειχθεί ότι λειτουργεί σε όλους τους πολιτισμούς, τις κοινωνικοοικονομικές ομάδες και σε πολλά διαφορετικά είδη οικογενειακών δομών.
--	--	---	---	--	--

		στη δημιουργία οικογενειακών περιβαλλόντων που ενθαρρύνουν τα παιδιά να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους. Για γονείς παιδιών από τη γέννηση έως την ηλικία των 16 ετών.			
2. Compendium of Inspiring Practices on Early Intervention and Prevention in Family and Parenting Support (ottobre 2012), a cura di Eurochild	Save The Child - Γαλλία	Η προώθηση στοχευμένων εκπαιδευτικών δράσεων για την υποστήριξη της λειτουργίας των γονέων και η διάδοση εκπαιδευτικών μαθημάτων που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ειδικών δεξιοτήτων τους, έχουν θετικό αντίκτυπο στα παιδιά και τις οικογένειες στις	Το Eurochild Compendium συγκεντρώνει δώδεκα περιπτωσιολογικές μελέτες που αφορούν διαφορετικές πρακτικές υποστήριξης της οικογένειας και της γονικής μέριμνας που έχουν υιοθετηθεί στην Ευρώπη, οι οποίες ενώνονται από ορισμένες θεμελιώδεις κοινές παραδοχές.	Με βάση 5 χρόνια αμοιβαίας μάθησης και ανταλλαγής απόψεων, η Eurochild παρουσιάζει τη συλλογή εμπνευσμένων πρακτικών για την έγκαιρη παρέμβαση και πρόληψη, παρουσιάζοντας 12 μελέτες περιπτώσεων που προσφέρουν ένα δείγμα υπηρεσιών που είχαν αποδεδειγμένα	Συνεργασία με τους γονείς, τις οικογένειες και τις κοινότητές τους για την προώθηση της δημιουργίας ενός θετικού περιβάλλοντος όπου τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να αναπτυχθούν και να ευδοκιμήσουν. Να επιδεικνύουν την ανάγκη παρέμβασης με κατάλληλα έγκαιρα μέτρα, όταν τα παιδιά,

		οποίες απευθύνονται, συνειρμικά ως "πολιτική" για έναν διαφορετικό τρόπο δράσης και προάγουν τη νέα μάθηση. Υποστήριξη γονέων: είδη παρέμβασης		θετικό αντίκτυπο στα παιδιά και τις οικογένειες που στοχεύουν να εξυπηρετήσουν.	οι γονείς τους ή οι οικογένειές τους βρίσκονται σε κατάσταση ευαλωτότητας.
3. Centre d'Acueil en Urgence des Victimes d'Aggressions - CAUVA	Γαλλία -Centre d'Acueil en Urgence des Victimes d'Aggressions - CAUVA	Η υπηρεσία προσφέρει, σε νοσοκομειακό περιβάλλον, ψυχολογική και δικαστική φροντίδα για τα θύματα	Το κέντρο επείγουσας υποδοχής για τα θύματα επιθέσεων λειτουργεί από το 1999 σε ένα νοσοκομειακό κέντρο της πόλης	Μετά την εισαγωγή τους στην υπηρεσία επειγόντων περιστατικών του νοσοκομείου του Μπορντό, τα θύματα βοηθούνται από μια ομάδα ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών να κάνουν τα πρώτα δικαστικά πορίσματα που είναι απαραίτητα για μια πιθανή καταγγελία. Η La Cauva υποδέχεται 3.000 άτομα ετησίως, σε ίσο αριθμό μεταξύ	Φιλοξενία Υποστήριξη Συνοδεία

				ανδρών, γυναικών και παιδιών. Η CAUVA διαθέτει μια ομάδα 27 μελών της ιατροδικαστικής υπηρεσίας και 5 ατόμων στο κέντρο υποδοχής, έχει δημιουργήσει πολύ στενούς δεσμούς με το δικαστικό περιβάλλον. Το κέντρο υποδοχής διαθέτει δύο κοινωνικοπαιδαγωγικούς βοηθούς, τρεις ψυχολόγους και έναν ιατρικό γραμματέα. Όλα είναι οργανωμένα με βάση την αρχή της ενότητας των χρόνων και των χώρων, ώστε να αποφεύγεται η αναβίωση του παρελθόντος από τα θύματα που τα οδήγησε να ζητήσουν	
--	--	--	--	---	--

				πολλές φορές βοήθεια.	
4. ΘΕΤΙΚΟ: Ανάπτυξη ικανοτήτων των ειδικών ΕΕΚ στον τομέα της διδασκαλίας θετικών γονέων	Γερμανία -Γερμανικό Γραφείο Διεθνούς Συνεργασίας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (GOVET)	Η έρευνα διεξάγεται από τους ειδικούς των ιδρυμάτων-εταίρων που συμμετέχουν στο έργο, οι οποίοι θα αναπτύξουν τα αποτελέσματα που θα επιτευχθούν, θα συμμετάσχουν σε διεθνείς συναντήσεις και κατάρτιση/σεμινάρια. στη δημιουργία του μεθοδολογικού υλικού, στη διοργάνωση εθνικών σεμιναρίων και εργαστηρίων (για την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας).	Από το 2013, το Γερμανικό Γραφείο για τη Διεθνή Συνεργασία στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (GOVET) ενεργεί μαζί με τους εταίρους για τη διοργάνωση πολυάριθμων ταξιδιών μελέτης, εξειδικευμένων εργαστηρίων και συνεδρίων, την υλοποίηση πιλοτικών έργων, τη διεξαγωγή μελετών σκοπιμότητας, την κατάρτιση υλικού για μαθήματα κατάρτισης και την προετοιμασία εκθέσεων και αξιολογήσεων.	Παρουσιάζει την εμπειρία των εταίρων του προγράμματος από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, που εργάζονται με εφήβους, ανήλικους, ανήλικους γονείς, τις θεμελιώδεις αρχές της θετικής γονικής μέριμνας και τις προσωπικές δεξιότητες που χρειάζονται οι επαγγελματίες για να εργαστούν με αυτό το είδος κοινού. Διοργανώθηκαν επίσης πρακτικά στρογγυλά τραπέζια, πρακτικές εργασίες με στόχο την προώθηση της γνώσης της αυτοανάπτυξης.	Έρευνα σε εθνικό επίπεδο στον τομέα του έργου (περιγραφή παραδειγμάτων καλών πρακτικών σε εθνικό επίπεδο, διαθέσιμη τεκμηρίωση για τους ειδικούς που εργάζονται σε άμεση επαφή με τους εφήβους, παρόμοιες πρωτοβουλίες στις εμπλεκόμενες χώρες, παραχώρηση χώρου στην εθνική εκπαίδευση των νέων, τρέχουσες δραστηριότητες, εμπειρίες στον τομέα του έργου, προβληματικές περιοχές, προκλήσεις, ανακαλύψεις κ.λπ.)

					Διεθνή στρογγυλά τραπέζια (παρουσίαση ερευνών) που διοργανώνονται κατά τη διάρκεια διεθνών εκπαιδεύσεων με την παρουσία εμπειρογνομόνων και εκπαιδευτικών που έχουν ήδη αποκτήσει εμπειρία σε αυτόν τον τομέα της διδασκαλίας, την ανατροφοδότηση και τους προβληματισμούς τους.
--	--	--	--	--	--

ΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
• Παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στις διαφορετικές ανάγκες των γονέων • Προγράμματα που λειτουργούν με επιτυχία επί σειρά ετών • Παρεμβάσεις που εφαρμόζονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο • Εξειδικευμένο προσωπικό • Συνεργασία μεταξύ υπηρεσιών • Ποικιλία δραστηριοτήτων παρέμβασης • Γνώση και εμπειρία σε θέματα γονέων • Αξιοπιστευμένες παρεμβάσεις γονέων από διεθνείς οργανισμούς	• Δεν υπάρχουν προγράμματα για τις μητέρες που είναι θύματα βίας • Ευρωπαϊκά έργα περιορισμένης διάρκειας • Επιτυχημένες παρεμβάσεις μόνο σε εθνικό επίπεδο δεν υπάρχει δυνατότητα αναπαραγωγής • Πολλές παρεμβάσεις απευθύνονται σε οικογένειες γενικά, όχι μόνο σε γονείς.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
• Τα προγράμματα για τις μητέρες που είναι θύματα βίας θα πρέπει να σχεδιάζονται • Οι επιτυχημένες παρεμβάσεις σε εθνικό επίπεδο μπορούν να εφαρμοστούν και σε διεθνές επίπεδο. • Πρέπει να αναπτυχθούν όχι μόνο οικογενειακές παρεμβάσεις, αλλά και γονικές παρεμβάσεις. • Αλλαγές πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο	• Οι μητέρες που είναι θύματα βίας δεν λαμβάνουν καμία γονική εκπαίδευση • Προβλήματα προσαρμογής των εθνικών παρεμβάσεων σε διεθνές επίπεδο • Λίγο εξειδικευμένο προσωπικό

Παράρτημα 2: Καλές πρακτικές & ανάλυση SWOT στην Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη

Τίτλος του προγράμματος/παρ έμβασης	Όνομα του οργανισμού/της υπηρεσίας που είναι υπεύθυνος και χώρα/τοποθεσία	Πεδίο δραστηριότητας/Θεματική	Ιστορικό του έργου (έναρξη και εξέλιξη και στρατηγικό πλαίσιο)	Γενική περιγραφή (στόχοι, δράσεις, κύρια χαρακτηριστικά και προκλήσεις, οργάνωση, δικαιούχοι, εταίροι, προϋπολογισμός, περίοδος υλοποίησης κ.λπ.)	Αποτελέσματα, αντίκτυπος
1. Πρόγραμμα ΚΓΠ	Ένωση Γονέων Βήμα προς Βήμα (διεξήχθη στην Κροατία, το πρόγραμμα είναι αρχικά από τις ΗΠΑ)	Προστασία των παιδιών Πρωτογενής πρόληψη της παιδικής κακοποίησης	Η CAP ξεκίνησε το 1978 στο Columbus του Ohio των ΗΠΑ. Το International Center for Assault Prevention - ICAP, που ιδρύθηκε το 1985, έχει επεκτείνει το πρόγραμμα στις περισσότερες πολιτείες των ΗΠΑ και σε 18 χώρες σε όλο τον κόσμο, μία από τις οποίες είναι και η Κροατία από το 1999. Το PA Step by Step είναι περιφερειακό εκπαιδευτικό κέντρο του ICAP για την Κροατία. Οι στόχοι του προγράμματος ΚΑΠ είναι οι εξής: 1) Η μείωση της ευαλωτότητας των παιδιών και της έκθεσής τους σε	-Πρόγραμμα για την πρωτογενή πρόληψη της κακοποίησης των παιδιών στην προσχολική και σχολική ηλικία, διδάσκει δεξιότητες πρόληψης σε περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης -Το πρόγραμμα διαθέτει πρόγραμμα σπουδών και	Μέχρι σήμερα, 24.272 εκπαιδευτικοί, 73.628 γονείς και 117.228 νέοι και παιδιά έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα αυτό.

			διάφορες μορφές βίας με τη διδασκαλία αποτελεσματικών στρατηγικών πρόληψης. 2) Να ενθαρρύνει την τοπική κοινότητα να υποστηρίξει ενεργά την πρόληψη της βίας στην κοινωνία. 3) Να ενθαρρυνθούν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να υιοθετήσουν μια συστημική προσέγγιση για την πρωτογενή πρόληψη της βίας κατά και μεταξύ των παιδιών.	πολυάριθμο συνοδευτικό υλικό -Εκδόσεις του προγράμματος: προσχολική, βασική, εφηβική και CAP για παιδιά με αναπτυξιακές δυσκολίες	
2. Μεγαλώνοντας μαζί	UNICEF (Κροατία, Βοσνία & Ερζεγοβίνη και Βουλγαρία)	Γονική εκπαίδευση	Το Κέντρο Υποστήριξης Γονέων "Μεγαλώνοντας Μαζί" ιδρύθηκε το 2013. Ο κύριος στόχος του ομώνυμου προγράμματος είναι να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που θα δίνει ερεθίσματα και θα ενδυναμώνει τους γονείς, μαζί με τους υπεύθυνους των εργαστηρίων και άλλους γονείς: -ανταλλάσσουν ιδέες σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους ζουν τη γονεϊκότητα, -να γνωρίσουν καλύτερα τους εαυτούς τους ως γονείς,	Διαδικτυακή πλατφόρμα γονέων Δωρεάν μαθήματα γονέων	-Εφαρμόστηκε σε παιδικούς σταθμούς, συλλόγους και οικογενειακά κέντρα σε κέντρα κοινωνικής πρόνοιας σε 77 πόλεις της Κροατίας. -Τα παιδιά από την πρώτη ηλικία μεγαλώνουν σε ένα υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον και ασκούν το δικαίωμά τους να λαμβάνουν γονική μέριμνα προς το

			-να συνειδητοποιήσουν πώς σχετίζονται με το παιδί τους, και -μαθαίνετε για άλλους πιθανούς τρόπους ανατροφής ενός παιδιού.		συμφέρον τους, ενώ οι γονείς τους καταναλώνουν το δικαίωμα να λαμβάνουν την κατάλληλη υποστήριξη για την εκπλήρωση των γονικών τους καθηκόντων.
3. Πρωτοβουλία για μια πόλη φιλική προς τα παιδιά	UNICEF (Λευκορωσία, Ουκρανία, Πολωνία, Ουγγαρία, Βουλγαρία, Κροατία, Σλοβενία και Αυστρία)	Δικαιώματα των παιδιών	Η πρωτοβουλία ξεκίνησε το 1996 από τη UNICEF και την UN-Habitat για να δράσει σύμφωνα με το ψήφισμα που εγκρίθηκε κατά τη δεύτερη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τους Ανθρώπινους Οικισμούς (Habitat II) για να γίνουν οι πόλεις βιώσιμοι τόποι για όλους. Μια πόλη φιλική προς τα παιδιά (CFC) είναι μια πόλη, μια κωμόπολη, μια κοινότητα ή οποιοδήποτε σύστημα τοπικής διακυβέρνησης που δεσμεύεται να βελτιώσει τη ζωή των παιδιών εντός της δικαιοδοσίας της, υλοποιώντας τα δικαιώματά τους, όπως αυτά διατυπώνονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού. Στην	-Υποστηρίζει τις τοπικές κυβερνήσεις στην εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού στις τοπικές τους δικαιοδοσίες, μεταφράζοντας τα δικαιώματα αυτά σε πρακτικά, ουσιαστικά και μετρήσιμα αποτελέσματα για τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών προσφύγων, μεταναστών και	-Είναι μια πόλη, μια κωμόπολη ή μια κοινότητα στην οποία οι φωνές, οι ανάγκες, οι προτεραιότητες και τα δικαιώματα των παιδιών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των δημόσιων πολιτικών, προγραμμάτων και αποφάσεων.

			πράξη, πρόκειται για μια πόλη, κωμόπολη ή κοινότητα στην οποία οι φωνές, οι ανάγκες, οι προτεραιότητες και τα δικαιώματα των παιδιών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των δημόσιων πολιτικών, προγραμμάτων και αποφάσεων.	εσωτερικά εκτοπισμένων.	
4.Child Protection Hub/The Child Hub Academy ²	Terre des Hommes (Διεθνής) Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Γερμανία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία.	Προστασία των παιδιών, δικαιοσύνη μαθήματα ηλεκτρονικής μάθησης για: 1.συμμετοχή των παιδιών. 2.εποπτεία 3.η πολυθεματική προστασία των παιδιών και η τέταρτη 4.την προώθηση της συμμετοχικής πρακτικής των παιδιών όταν	Με πρωτοβουλία της Terre des hommes (Tdh) και των εταίρων της το 2015, το ChildHub δίνει τη δυνατότητα και συνδέει επαγγελματίες να μάθουν, να υποστηρίξουν και να συνεργαστούν - και να επιτύχουν περισσότερα από όσα θα μπορούσαν να επιτύχουν μόνοι τους. Ξεκλειδώνει το δυναμικό χιλιάδων φορέων παιδικής προστασίας παρέχοντας καινοτόμες υπηρεσίες, περιεχόμενο και εργαλεία που τους βοηθούν να επιτύχουν θετική αλλαγή για τα παιδιά. Στόχος του ChildHub είναι η ενίσχυση της	Ο κόμβος παιδικής προστασίας είναι μια περιφερειακή πρωτοβουλία που προωθεί τη συνεχή βελτίωση των πρακτικών και των πολιτικών προστασίας των παιδιών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη μέσω μιας συμμετοχικής προσέγγισης και μιας κοινότητας πρακτικών. Αυτή η διαδραστική	Θετικός αντίκτυπος στη ζωή πάνω από 500.000 παιδιών και των οικογενειών τους

² <https://academy.childhub.org/local/staticpage/view.php?page=aboutus#>

		εργάζονται με παιδιά που πλήττονται ή κινδυνεύουν από σεξουαλική βία.	συνεργασίας και της καινοτομίας στην καταπολέμηση της κακοποίησης, εμπορίας και εκμετάλλευσης παιδιών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.	πλατφόρμα φέρνει σε επαφή επαγγελματίες της παιδικής προστασίας από την Ευρώπη και πέραν αυτής, όπου ανταλλάσσουμε εμπειρίες και γνώσεις, μαθαίνουμε ο ένας από τον άλλον, προσφέρουμε και λαμβάνουμε υποστήριξη.	
5. Πρόγραμμα γονέων της UNICEF ³	UNICEF, HoltS, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας Ρουμανία	Γονική εκπαίδευση Διαδικτυακή πλατφόρμα γονέων Δωρεάν μαθήματα γονέων	Μαζί με τις αρχές και τις ΜΚΟ, αναπτύσσουν δραστηριότητες εκπαίδευσης γονέων για όλες τις ηλικιακές ομάδες από το 2010. Αυτό το σύνολο καλών πρακτικών που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των σχεδίων της UNICEF Come to School Campaign Η UNICEF συνεργάστηκε με εκπροσώπους από τρία υπουργεία	Ενισχύει τις γονεϊκές δεξιότητες για να προωθήσει: τις αλληλεπιδράσεις με σεβασμό και αγάπη μεταξύ γονέων και παιδιών- την ενθάρρυνση και τις ευκαιρίες μάθησης για γονείς και	Η UNICEF στη Ρουμανία, η HoltIS και το Υπουργείο Παιδείας ανέπτυξαν την πλατφόρμα www.educatieparentala.ro , η οποία παρακολουθεί και διασφαλίζει τα πρότυπα ποιότητας και τη δεοντολογία. Πάνω από 800 εκπαιδευτικοί

³ <https://www.unicef.org/romania/parenting-programme-romania>

			(το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Δικαιοσύνης - μέσω της Εθνικής Αρχής για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Παιδιού και της Υιοθεσίας (ANPDCA), το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Παιδείας), ΜΚΟ και πανεπιστήμια για την ανάπτυξη μιας εθνικής στρατηγικής για την εκπαίδευση των γονέων. Σκοπός της είναι να διασφαλίσει ότι όλοι οι γονείς στη Ρουμανία μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα μαθήματα και ότι τα παιδιά τους λαμβάνουν όλη την υποστήριξη για να ευδοκιμήσουν.	παιδιά- το μοίρασμα και τη βοήθεια μεταξύ γονέων και παιδιών- την προστασία από φυσικούς κινδύνους, την επαρκή διατροφή και την υγειονομική περίθαλψη. Υποστηρίζει επίσης τα παιδιά να: αναπτύσσουν ανεξαρτησία- να αναλαμβάνουν ευθύνες και να κάνουν έξυπνες επιλογές- να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που υποστηρίζουν την ανάπτυξή τους και την υγιή αυτοεκτίμησή τους- να έχουν την ευκαιρία να παρατηρούν και να	συμμετέχουν στο πρόγραμμα και περισσότεροι από 31.000 γονείς και φροντιστές στη Ρουμανία έλαβαν υποστήριξη μέσω μαθημάτων γονέων.
--	--	--	--	--	--

				συναναστρέφονται με θετικά πρότυπα και να αναπτύσσουν πολιτιστική ταυτότητα.	
6. Καμπάνια "Πρώτα χρόνια πρώτης προτεραιότητας" ⁴	Το EuroChild και η Διεθνής Ένωση Βήμα προς Βήμα Εθνικοί συντονιστές της εκστρατείας είναι: Pomoc Deci (Σερβία), Plataforma de Infancia (Ισπανία), Fundação Nossa Senhora do Bom Sucesso (Πορτογαλία), Central Union for Child Welfare (Φινλανδία), Family, Child, Youth	Ανάπτυξη στην πρώιμη παιδική ηλικία Κοινωνική προστασία Πολιτικές και χρηματοδότηση της ΕΕ	Η εκστρατεία First Years First Priority ξεκίνησε στις 15 Δεκεμβρίου 2020 (13:30 - 14:30, CET), μέσω του ZOOM Η Eurochild και η Διεθνής Ένωση Βήμα προς Βήμα (ISSA) εγκαινίασαν μια πανευρωπαϊκή εκστρατεία για την Ανάπτυξη στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία (ECD), σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Συμμαχία Δημόσιας Υγείας (EPHA) και το Ταμείο Εκπαίδευσης των Ρομά (REF), με την υποστήριξη των Ιδρυμάτων Ανοιχτής Κοινωνίας (OSF). Η εκστρατεία First Years First Priority επιδιώκει να δημιουργήσει	Δημιουργία μιας κοινότητας υποστηρικτών της ΕΑΑ σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ΕΑΑ και συλλογή και διάδοση ισχυρής τεκμηριωμένης βάσης Η εκστρατεία δίνει προτεραιότητα στα παιδιά από τη γέννηση έως 6 ετών,	Υποστήριξη της ιεράρχησης της ανάπτυξης της πρώιμης παιδικής ηλικίας (ECD) στις δημόσιες πολιτικές, ώστε να διασφαλιστεί ότι κάθε παιδί στην Ευρώπη ηλικίας 0 έως 6 ετών θα έχει ένα δίκαιο ξεκίνημα στη ζωή.

⁴ <https://firstyearsfirstpriority.eu/the-campaign/>
<https://www.eurochild.org/event/first-years-first-priority-campaign-launch/>

	Association (Ουγγαρία), Child Rights Alliance (Ιρλανδία), For Our Children Foundation and Trust for Social Achievement (Βουλγαρία), Step by Step Center for Education and Professional Development (Ρουμανία), Ensemble pour l'Éducation de la Petite Enfance (Γαλλία).		μια ισχυρή κοινότητα υποστηρικτών της ΕΑΑ σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίσει ότι η ΕΑΑ θα παραμείνει ψηλά στην πολιτική ατζέντα.	με ιδιαίτερη προσοχή σε: τις πρώτες 1.000 ημέρες της ζωής του παιδιού, τα πιο ευάλωτα παιδιά (παιδιά Ρομά και Traveller, παιδιά με αναπηρίες, παιδιά μεταναστών και προσφύγων, παιδιά που κινδυνεύουν να εισέλθουν ή βρίσκονται σε εναλλακτική φροντίδα και παιδιά που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας). Η εκστρατεία διεξάγεται σε 9 χώρες σε όλη την Ευρώπη (Βουλγαρία, Ουγγαρία, Γαλλία,	
--	--	--	---	---	--

				Φινλανδία, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Σερβία, Ισπανία, Ρουμανία) υπό την ηγεσία εθνικών συντονιστών, οι οποίοι θα βοηθήσουν στη δημιουργία ευρέων συνασπισμών εθνικών εταίρων για ισχυρότερες εκστρατείες σε εθνικό επίπεδο.	
7. Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης Οικογενειών (EuroFam-Net) ⁵	Η COFACE Families Europe προωθεί την ευημερία, την υγεία και την ασφάλεια των οικογενειών και των μελών τους σε μια μεταβαλλόμενη κοινωνία και	Δικαιώματα των παιδιών, οικογενειακή πρόνοια και κοινωνική ισότητα	Το EuroFam Net, που θα ξεκινήσει το 2019, θα αναλάβει ένα τετραετές πρόγραμμα δραστηριοτήτων που θα χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας στην Επιστήμη και την Τεχνολογία (COST) (Δράση COST	Εννοιολογικό πλαίσιο για την έρευνα, την πολιτική και την πρακτική της οικογενειακής υποστήριξης	Νέοι και οικογένειες

⁵ <http://www.coface-eu.org/about-2/what-is-coface-families-europe/>
<http://www.coface-eu.org/european-family-support-network/>

	χρησιμεύει ως αξιόπιστος φορέας για την ενσωμάτωση της οικογένειας και για τη φωνή/τις ανάγκες των οικογενειών στην ΕΕ και πέραν αυτής.		αριθ. 18123). Η δράση COST του EuroFam-Net θα έχει ως εξής: - Το πρόγραμμα EuroFam-Net θα είναι ένα από τα σημαντικότερα προγράμματα που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος COST: Ανάπτυξη ενός καινοτόμου εννοιολογικού πλαισίου για την έρευνα, την πολιτική και την πρακτική της οικογενειακής υποστήριξης. Ανάπτυξη τεκμηριωμένων πόρων για την πολιτική και την πρακτική υποστήριξης της οικογένειας. Ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων και πλαισίων κατάρτισης για υπηρεσίες και πρακτικές υποστήριξης της οικογένειας. Υιοθέτηση μιας διεπιστημονικής προσέγγισης που θα στηρίζεται σε δεσμεύσεις για τα δικαιώματα των παιδιών, τις κοινωνικές	Συμμετοχή και διάδοση σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς - για τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της αποτελεσματικότητας της οικογενειακής υποστήριξης	
--	--	--	---	---	--

			ευημερία και μεθοδολογική ποικιλομορφία. Πρώθηση ευρείας συμμετοχής και διάδοσης σε όλους τους ενδιαφερόμενους - συμπεριλαμβανομένων των νέων και τις ίδιες τις οικογένειες - για τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της αποτελεσματικότητας της οικογενειακής υποστήριξης.		
8. Dr. Thomas Gordon' Εκπαίδευση αποτελεσματικότητας γονέων (P.E.T.)⁶	Η Gordon Training International (GTI), με έδρα τη Solana Beach της Καλιφόρνια, είναι ένας παγκοσμίου φήμης εκπαιδευτικός οργανισμός για τις ανθρώπινες σχέσεις.	Διδάσκονται δεξιότητες συναισθηματικής νοημοσύνης Ενισχυμένη ανθεκτικότητα Εσωτερικά, ενδογενή κίνητρα και ηθική	Η GTI ιδρύθηκε το 1962 από τον Dr. Thomas Gordon, τρεις φορές υποψήφιο για Νόμπελ Ειρήνης, ο οποίος είναι περισσότερο γνωστός για τα προγράμμά του Parent Effectiveness Training (P.E.T.) και Leader Effectiveness Training (L.E.T.).	Το μάθημα P.E.T. αποτελείται από σύντομες διαλέξεις, επιδείξεις, ασκήσεις στο βιβλίο εργασίας, παιχνίδια ρόλων, πολλές και πολλές προπονήσεις, κάποιες εργασίες για το σπίτι και	Πρόγραμμα που προσφέρει στους γονείς τις ειδικές δεξιότητες επικοινωνίας και επίλυσης συγκρούσεων που απαιτούνται για να οικοδομήσουν και να διατηρήσουν μια αποτελεσματική σχέση με το παιδί, σε όλες τις περιστάσεις.

⁶<https://www.gordontraining.com/parent-programs/parent-effectiveness-training-p-e-t/>
<https://www.gordontraining.com/who-we-are/>

		Το παιδί ενεργεί από σεβασμό προς τους άλλους Αναπτύχθηκε σχέση ζωής Δεξιότητες μεταβιβάσιμες σε όλες τις σχέσεις		συζητήσεις σε μικρές ομάδες.	
9. Το τριπλό Π - Πρόγραμμα θετικής γονικής μέριμνας	<i>Βλέπε παραπάνω</i>	<i>Βλέπε παραπάνω</i>	<i>Βλέπε παραπάνω</i>	<i>Βλέπε παραπάνω</i>	<i>Βλέπε παραπάνω</i>

ΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
• Παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στις διαφορετικές ανάγκες των γονέων • Δωρεάν μαθήματα γονέων • Πρόσβαση σε διαδικτυακή πλατφόρμα γονέων • Δράσεις σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο • Εκπαιδεύσεις που βοηθούν τις οικογένειες και τους επαγγελματίες να αναπτύξουν διάφορες δεξιότητες • Εξειδικευμένο προσωπικό • Αξιοπιστευμένες παρεμβάσεις γονέων από διεθνείς οργανισμούς	• Δεν υπάρχουν προγράμματα για τις μητέρες που είναι θύματα βίας • Ορισμένα προγράμματα επικεντρώνονται σε βρέφη και μικρά παιδιά και όχι στη γονική εκπαίδευση
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
• Τα προγράμματα για τις μητέρες που είναι θύματα βίας θα πρέπει να σχεδιάζονται • Αλλαγές πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο • Θα πρέπει να χρησιμοποιείται το πολυάριθμο συνοδευτικό υλικό του προγράμματος • Τα δικαιώματα των παιδιών πρέπει να προστατεύονται από τις τοπικές κυβερνήσεις • Οι παρεμβάσεις μπορούν να χρησιμοποιούν διάφορους μηχανισμούς υλοποίησης και να προσφέρονται σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα.	• Οι μητέρες που είναι θύματα βίας δεν λαμβάνουν καμία γονική εκπαίδευση • Πολλοί γονείς έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης για τα παιδιά τους, αλλά όχι στη γονική εκπαίδευση

Παράρτημα 3: Καλές πρακτικές & ανάλυση SWOT στη Βόρεια Ευρώπη

Τίτλος του προγράμματος/ της παρέμβασης	Όνομα του οργανισμού/της υπηρεσίας που είναι υπεύθυνος και χώρα/τοποθεσία	Πεδίο δραστηριότητας/ Θεματική	Ιστορικό του έργου (έναρξη και εξέλιξη και στρατηγικό πλαίσιο)	Γενική περιγραφή (στόχοι, δράσεις, κύρια χαρακτηριστικά και προκλήσεις, οργάνωση, δικαιούχοι, εταίροι, προϋπολογισμός, περίοδος υλοποίησης κ.λπ.)	Αποτελέσματα, αντίκτυπος
1. Πρόγραμμα ανάπτυξης παιδιών (ICDP)	Το 2019, το ICDP ήταν παρόν σε 46 χώρες, συμπεριλαμβανομένων όλων των σκανδιναβικών χωρών.	Το σημείο εκκίνησης του προγράμματος ICDP είναι να διερευνήσει με τους φροντιστές πώς βλέπουν τα παιδιά τους, προωθώντας μια θετική εικόνα του παιδιού τους και προβληματιζόμενοι για το ρόλο τους ως φροντιστές. Το πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης ICDP στοχεύει	Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Παιδιών (ICDP) άρχισε να αναπτύσσει το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα το 1985, ενώ ο οργανισμός ιδρύθηκε το 1992 στη Νορβηγία, με στόχο να εργαστεί για την ανάπτυξη των παιδιών και των νέων. Το 2019, το ICDP είχε παρουσία σε 46 χώρες. Σε όλες τις σκανδιναβικές χώρες το ICDP συνεχίζει να έχει ισχυρή παρουσία.	Το ICDP είναι ένα καθολικό προληπτικό πρόγραμμα που προσφέρεται στους γονείς σε ομάδες. Η έμφαση δίνεται στους γονεϊκούς πόρους και την κατάκτηση του ρόλου των γονέων. Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι η ενίσχυση των οικογενειακών συνθηκών για την ανάπτυξη του παιδιού μέσω της εποπτείας των γονέων. Οι ομάδες καθοδηγούνται από πιστοποιημένους επόπτες. Η προσέγγιση του ICDP βασίζεται στην ιδέα ότι ο καλύτερος τρόπος για να βοηθηθούν τα παιδιά είναι να βοηθηθούν οι φροντιστές τους. Η φυσιολογική σωματική ανάπτυξη του εγκεφάλου εξαρτάται από τη σωστή αλληλεπίδραση μεταξύ ενός ενήλικα που φροντίζει και του αναπτυσσόμενου	Το 2014 διερευνήθηκε ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος του προγράμματος ICDP στους γονείς που αναζητούν διατηρήσιμες αλλαγές 6-12 μήνες μετά το πρόγραμμα. Μια ομάδα μη κλινικών φροντιστών που παρακολούθησε το πρόγραμμα ICDP και μια ομάδα σύγκρισης που δεν παρακολούθησε το πρόγραμμα συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια

		στην ενίσχυση και τον εμπλουτισμό της σχέσης μεταξύ των φροντιστών και των παιδιών τους. Το έργο της κατάρτισης του ICDP είναι να ευαισθητοποιήσει, να οικοδομήσει την ικανότητα και την αυτοπεποίθηση των μελών μιας κοινότητας ή ενός υπάρχοντος συστήματος φροντίδας παιδιών, έτσι ώστε να αποσυρθεί μετά από κάποιο χρονικό διάστημα και να μεταφέρει το		παιδιού. Υπό κανονικές συνθήκες η μάθηση αυτή συμβαίνει με φυσικό τρόπο. Ωστόσο, όταν οι οικογένειες ξεριζώνονται λόγω κοινωνικών αλλαγών, μετανάστευσης, καταστροφών, όταν τα παιδιά χάνουν τους γονείς τους ή όταν έχουν μωδιάσει από σοβαρές στερήσεις και συναισθηματικό σοκ, αυτή η φροντίδα συχνά καταρρέει και πρέπει να επανενεργοποιηθεί με εξειδικευμένη βοήθεια.	σχετικά με τη γονική μέριμνα, την ψυχοκοινωνική λειτουργία και τις δυσκολίες του παιδιού σε τρεις περιπτώσεις: πριν, κατά την ολοκλήρωση και 6-12 μήνες μετά το πρόγραμμα ICDP. Αναλύθηκαν οι αλλαγές στις βαθμολογίες με την πάροδο του χρόνου. Η ομάδα ICDP παρουσίασε σημαντικά βελτιωμένες βαθμολογίες στις μετρήσεις γονικής μέριμνας, λιγότερη μοναξιά και τάσεις βελτίωσης της αυτοαποτελεσματικότητας σε σύγκριση με την ομάδα σύγκρισης 6-12 μήνες μετά την ολοκλήρωση του
--	--	--	--	---	---

		πρόγραμμα στους τοπικούς πόρους. Στόχος είναι να αναδειχθούν οι εσωτερικοί πόροι των φροντιστών, δημιουργώντας ένα ζεστό ανθρώπινο περιβάλλον, όπου οι άνθρωποι αισθάνονται ελεύθεροι να εκφραστούν, να προβληματιστούν, να εξερευνήσουν, να πειραματιστούν, να δοκιμάσουν νέους τρόπους αλληλεπίδρασης και να μοιραστούν προσωπικές			προγράμματος. Η ομάδα ICDP ανέφερε επίσης ότι τα παιδιά τους αφιέρωναν σημαντικά λιγότερο χρόνο στην τηλεόραση και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και μια τάση προς λιγότερες δυσκολίες των παιδιών. Οι βασικές θετικές επιδράσεις διατηρήθηκαν με την πάροδο του χρόνου, αλλά σε κάπως χαμηλότερο επίπεδο, υποστηρίζοντας την εφαρμογή του ICDP σε όλη την κοινότητα ως γενικό πρόγραμμα γονέων. Συμπεραίνεται ότι θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο εντατικότερης κατάρτισης με
--	--	---	--	--	---

		εμπειρίες. Το άτομο που διευκολύνει το πρόγραμμα ICDP έχει εκπαιδευτεί να χρησιμοποιεί ορισμένες παιδαγωγικές αρχές σε σχέση με τους φροντιστές με τους οποίους συνεργάζεται.			συνεδρίες παρακολούθησης για τη διατήρηση και την ενίσχυση των αρχικών κερδών.⁷
2. Εκπαίδευση διαχείρισης γονέων - Μοντέλο Όρεγκον	Ισλανδία	Παιδική συμπεριφορά<u>u</u>Πρ οβλήματα- Οικογενειακή Διαδικασία	Το πρόγραμμα αναπτύχθηκε αρχικά στα μέσα της δεκαετίας του 1960 από τον Gerald R. Patterson. Πρόκειται για ένα μοντέλο κοινωνικής	Το μοντέλο Parent Management Training- Oregon Model (PMTO^(®)) είναι ένα σύνολο από προγράμματα γονικής μέριμνας βασισμένα στη θεωρία, τα οποία έχουν αναγνωριστεί ως θεραπείες που βασίζονται σε αποδείξεις. Οι γονείς, οι υποτιθέμενοι φορείς της αλλαγής, μαθαίνουν βασικές πρακτικές γονικής	Βασικές γονεϊκές πρακτικές: Παρακολούθηση/εποπτεία- Θετική γονεϊκή συμμετοχή. Βασικές πρακτικές υποστήριξης: Ρύθμιση

⁷ https://www.researchgate.net/publication/265074802_The_long-term_effectiveness_of_the_International_Child_Development_Programme_ICDP_implemented_as_a_community-wide_parenting_programme

			αλληλεπίδρασης προσαρμοσμένο για σοβαρές συμπεριφορές.^{ur} προβλήματα. Η βασική του πεποίθηση είναι ότι οι γονείς είναι οι καλύτεροι δάσκαλοι των παιδιών τους. Η στρατηγική εφαρμογής του είναι η ακόλουθη: Διδάξτε στους θεραπευτές να διδάσκουν τους γονείς να διδάσκουν τα παιδιά. Περιγράφεται επίσης ως βασισμένη στα δυνατά σημεία, ενεργητική και διασκεδαστική.⁸	μέριμνας, συγκεκριμένα ενθάρρυνση δεξιοτήτων, θέσπιση ορίων, παρακολούθηση/εποπτεία, διαπροσωπική επίλυση προβλημάτων και θετική συμμετοχή. Η παρέμβαση προλαμβάνει και βελτιώνει αποτελεσματικά τα προβλήματα συμπεριφοράς των παιδιών, αντικαθιστώντας τις καταναγκαστικές αλληλεπιδράσεις με θετικές γονεϊκές πρακτικές. Η PMTO είναι μια αποτελεσματική μέθοδος για την αντιμετώπιση των προβλημάτων συμπεριφοράς των παιδιών σε μια βορειοευρωπαϊκή κουλτούρα και παρέχει στοιχεία για την επιτυχή εφαρμογή της μεθόδου σε κοινοτικά περιβάλλοντα στην Ισλανδία.⁹	συναισθημάτων-Ενεργός επικοινωνία.
--	--	--	--	--	---

⁸ <https://www.sunflowerhealthplan.com/content/dam/centene/sunflower/pdfs/PMTO-ECHO.pdf>

⁹ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/25410965/>

3. Το πρόγραμμα Triple P - Positive Parenting Program	Βλέπε παραπάνω	Βλέπε παραπάνω	Βλέπε παραπάνω	Βλέπε παραπάνω	Βλέπε παραπάνω
4. Σύμπραξη νοσηλευτή-οικογένειας ¹⁰	Νορβηγία	Βοηθώντας τους νέους γονείς να πετύχουν.	Η Σύμπραξη Νοσηλευτών-Οικογενειών ενδυναμώνει τις μητέρες που έρχονται για πρώτη φορά στη ζωή και δημιουργεί καλύτερο μέλλον για τις ίδιες και τα μωρά τους. Για περισσότερες από τέσσερις δεκαετίες, οι έρευνες αποδεικνύουν σταθερά ότι η Σύμπραξη Νοσηλευτών-	Το πρόγραμμα λειτουργεί με την τακτική επίσκεψη ειδικά εκπαιδευμένων νοσηλευτών σε νεαρές μέλλουσες μητέρες, ξεκινώντας από την αρχή της εγκυμοσύνης και συνεχίζοντας μέχρι τα δεύτερα γενέθλια του παιδιού. Οι μέλλουσες μητέρες επωφελούνται από τη φροντίδα και την υποστήριξη που χρειάζονται για να έχουν μια υγιή εγκυμοσύνη. Ταυτόχρονα, οι νέες μητέρες αναπτύσσουν στενή σχέση με μια νοσηλεύτρια, η οποία γίνεται μια έμπιστη πηγή στην οποία μπορούν να βασιστούν για συμβουλές σχετικά με τα πάντα, από την ασφαλή φροντίδα του παιδιού τους μέχρι τη λήψη μέτρων για	Στη Νορβηγία, προγράμματα όπως το PMTO (Parent Management Training, Oregon Model) ή το Triple P προσφέρονται από τους δήμους για την ενίσχυση των γονικών δεξιοτήτων ώστε να αποφευχθεί η αύξηση των προβλημάτων συμπεριφοράς. Ορισμένα από τα προγράμματα, όπως το Nurse Family Partnership (που εφαρμόζεται επί του

¹⁰ <https://www.nursefamilypartnership.org/>

			Οικογενειών επιτυγχάνει τους πιο σημαντικούς στόχους της: τη διατήρηση της υγείας και της ασφάλειας των παιδιών και τη βελτίωση της ζωής των μαμάδων και των μωρών.	να εξασφαλίσουν ένα σταθερό, ασφαλές μέλλον και για τους δύο.	παρόντος πιλοτικά στη Νορβηγία), έχουν ως συνολικό στόχο τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των οικογενειών που βρίσκονται σε κίνδυνο και την πρόληψη της μη βέλτιστης ανάπτυξης των παιδιών, σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι γονείς ενημερώνονται για τα διαθέσιμα προγράμματα όταν έρχονται σε επαφή με τα κέντρα υγείας, τους φορείς παροχής υπηρεσιών πρόνοιας και τους παρόχους υπηρεσιών υγείας, ενώ οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο. ¹¹
--	--	--	---	---	---

¹¹ http://archive.isotis.org/wp-content/uploads/2018/06/ISOTIS_D3.2-Inventory-and-Analysis-of-Promising-and-Evidence-based-Parent-and-Family-Focused-Support-Programs.pdf , σ. 67

ΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
• Προγράμματα που λειτουργούν σε διαφορετικές κουλτούρες, κοινωνικοοικονομικές ομάδες και διαφορετικές οικογενειακές δομές • Μακροπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις που αναφέρθηκαν μέσω ερωτηματολογίων • Προγράμματα που λειτουργούν με επιτυχία επί σειρά ετών • Ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό και πιστοποιημένοι επόπτες • Συνεργασία μεταξύ υπηρεσιών • Θεωρία και προγράμματα βασισμένα σε αποδείξεις • Καινοτόμες ιδέες και προσεγγίσεις	• Δεν υπάρχουν προγράμματα για τις μητέρες που είναι θύματα βίας • Πολλά προγράμματα επικεντρώνονται μόνο στα προβλήματα συμπεριφοράς του παιδιού • Ορισμένα προγράμματα παρέχονται στους γονείς μόνο κατά τη στιγμή της γέννησης και κατά τα δύο πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
• Τα προγράμματα για τις μητέρες που είναι θύματα βίας θα πρέπει να σχεδιάζονται • Η εντατική εκπαίδευση με συνεδρίες παρακολούθησης θα μπορούσε να ενισχύσει τα αρχικά κέρδη • Τα προγράμματα αυτά μπορούν να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής των οικογενειών που βρίσκονται σε κίνδυνο • Τα προγράμματα αυτά μπορούν να ενισχύσουν τις γονεϊκές δεξιότητες και το δυναμικό του παιδιού	• Οι μητέρες που είναι θύματα βίας δεν λαμβάνουν καμία γονική εκπαίδευση • Ορισμένα προγράμματα είναι αποτελεσματικά μόνο σε μια βορειοευρωπαϊκή κουλτούρα • Οι κοινωνικές και συναισθηματικές αλλαγές εγείρουν την ανάγκη για μια πιο εξειδικευμένη βοήθεια

Παράρτημα 4: Καλές πρακτικές & ανάλυση SWOT στη Νότια Ευρώπη και τις Βρετανικές Νήσους

Τίτλος του προγράμματος/παρ έμβασης	Όνομα του οργανισμού/της υπηρεσίας που είναι υπεύθυνος και χώρα/τοποθεσία	Πεδίο δραστηριότητας/ Θεματική:	Ιστορικό του έργου (έναρξη και εξέλιξη και στρατηγικό πλαίσιο)	Γενική περιγραφή (στόχοι, δράσεις, κύρια χαρακτηριστικά και προκλήσεις, οργάνωση, δικαιούχοι, εταίροι, προϋπολογισμός, περίοδος υλοποίησης κ.λπ.)	Αποτελέσματα, αντίκτυπος
1. Το πρόγραμμα DAPHNE "Μεγαλώνοντας ένα παιδί μέσα από τα κάγκελα της φυλακής" ¹² : "Ανατρέφοντας ένα παιδί μέσα από τα κάγκελα της φυλακής"	Επικεφαλής οργανισμός: Κέντρο για τη μελέτη και την πρόληψη της παιδικής κακοποίησης και παραμέλησης: Βουλγαρία, Ελλάδα , Ρουμανία Συνεργάτες: Rilski", 3) EAVN - Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας	Βία λόγω φύλου, Σεξουαλική βία, Βία στην οικογένεια	Οι περισσότερες γυναίκες κρατούμενες στην Ευρώπη είναι μητέρες και ένα σημαντικό ποσοστό από αυτές είναι οι μόνες που φροντίζουν τα παιδιά τους. Το γεγονός ότι έχουν υποστεί κοινωνικό αποκλεισμό και κακοποίηση ήδη πριν από τη φυλάκισή τους μπορεί να οδηγήσει σε μειωμένες γονικές	Οι ομάδες-στόχοι του Προγράμματος είναι γυναίκες κρατούμενες (φυλακισμένες μητέρες, φυλακισμένες έγκυες γυναίκες), παιδιά φυλακισμένων γονέων (που ζουν εντός των φυλακών - βρέφη, που ζουν εκτός φυλακών - έως 18 ετών) και το επιστημονικό προσωπικό των γυναικείων φυλακών (κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, επισκέπτες υγείας,	Οι δημοσιεύσεις και τα αποτελέσματα του έργου είναι τα ακόλουθα: Εκδόσεις: 1) Ανατρέφοντας ένα παιδί μέσα από τα κάγκελα της φυλακής: Ένα εγχειρίδιο για επαγγελματίες, 2) Οδηγός βήμα προς βήμα για τη διευκόλυνση μιας ομάδας υποστήριξης

¹² <http://mothers-in-prison.eu/>

			ικανότητες. Επιπλέον, η φυλάκιση ενός γονέα μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες στην ανάπτυξη και την ψυχική υγεία του παιδιού. Τα παιδιά φυλακισμένων γονέων διατρέχουν επίσης μεγαλύτερο κίνδυνο να μείνουν άστεγα, να εγκλειστούν σε ιδρύματα, να φυλακιστούν τα ίδια, καθώς και να εκτεθούν σε κακοποίηση λόγω ανεπαρκούς γονικής εποπτείας.	γιατροί κ.λπ.) και το επιχειρησιακό προσωπικό. Άμεσα ωφελούμενοι του έργου είναι οι φυλακισμένες μητέρες, οι έγκυες κρατούμενες, τα παιδιά φυλακισμένων γονέων που θα συμμετέχουν στις ομάδες υποστήριξης και τα παιδιά που ζουν στη φυλακή. Έμμεσοι δικαιούχοι του έργου είναι τα παιδιά όλων των ηλικιών που θα επωφεληθούν από τις βελτιωμένες γονεϊκές δεξιότητες της μητέρας τους, καθώς και οι οικογένειές τους. Οι στόχοι του έργου είναι: -υποστήριξη των φυλακισμένων μητέρων και των μελλοντικών μητέρων ώστε να αντιμετωπίσουν τις εμπειρίες τους από την κακοποίηση και να εκπληρώσουν τον γονικό τους ρόλο με τον	μητέρων στη φυλακή, 3) Οδηγός βήμα προς βήμα για τη διευκόλυνση μιας ομάδας υποστήριξης παιδιών, 4) Φυλλάδιο για φυλακισμένες μητέρες, 5) Φυλλάδιο για παιδιά φυλακισμένων γονέων, 6) Ηλεκτρονική έκδοση - CD που θα περιέχει όλες τις παραπάνω δημοσιεύσεις σε όλες τις γλώσσες και 7) Άρθρο που υποβάλλεται για δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό Ερευνητικά αποτελέσματα: 2) Δεδομένα μέτρησης της παιδικής
--	--	--	--	---	---

				αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο - πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής κακοποίησης και παραμέλησης παρέχοντας υποστήριξη στα παιδιά φυλακισμένων γονέων, προκειμένου να διακοπεί ο κύκλος της βίας και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα των παιδιών. - συλλογή δεδομένων με στόχο τη χαρτογράφηση του πληθυσμού των φυλακισμένων μητέρων όσον αφορά δημογραφικές πληροφορίες, ανάγκες και προβλήματα που αντιμετωπίζουν, εμπειρία βίας μεταξύ συντρόφων των φυλακισμένων μητέρων, ψυχική υγεία των παιδιών των φυλακισμένων γονέων, καθώς και παιδική κακοποίηση και στυλ προσκόλλησης τόσο για τις φυλακισμένες μητέρες όσο και	κακοποίησης και παραμέλησης, της βίας μεταξύ συντρόφων, της θυματοποίησης και της διάπραξης παρενοχλήσεων, της ψυχικής υγείας και του στυλ προσκόλλησης σε παιδιά και γυναίκες κρατούμενες από την Ελλάδα, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία και 3) Ερωτηματολόγια μέτρησης της παιδικής κακοποίησης και παραμέλησης, της βίας μεταξύ συντρόφων, της θυματοποίησης και της διάπραξης παρενοχλήσεων, της ψυχικής υγείας και του στυλ
--	--	--	--	--	--

				για τα παιδιά των φυλακισμένων γονέων. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα περιλαμβάνουν την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της λειτουργικότητας των παιδιών φυλακισμένων γονέων, την ενίσχυση των γονικών δεξιοτήτων των φυλακισμένων μητέρων, την ενδυνάμωση των σχέσεων μητέρας-παιδιού, την ενίσχυση των δεξιοτήτων και την ευαισθητοποίηση του προσωπικού των φυλακών. Ημερομηνία έναρξης του έργου: 01/12/2009 και ημερομηνία λήξης του έργου: 01/12/2012 Χρηματοδότηση: Το έργο "Μεγαλώνοντας ένα παιδί μέσα από τα κάγκελα της φυλακής" συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (80%)	προσκόλλησης σε παιδιά και ενήλικες μεταφρασμένα σε τέσσερις γλώσσες. Εκροές οικοδόμησης ικανοτήτων: 1) Εκπαίδευση των εθνικών ομάδων εργασίας: 2) Εκπαίδευση του επιστημονικού προσωπικού οκτώ γυναικείων φυλακών: 10 σεμινάρια και 3) Ευαισθητοποίηση του επιχειρησιακού προσωπικού των γυναικείων φυλακών: 13 σεμινάρια (εφόσον είναι εφικτό) σε οκτώ φυλακές Αποτελέσματα της παρέμβασης: 1) Ομάδες υποστήριξης μητέρων, 2) Ομάδες
--	--	--	--	--	---

				και από οργανώσεις-εταίρους (20%).	υποστήριξης παιδιών, 3) Δραστηριότητες οικοδόμησης οικογενειακών δεσμών - ειδική ημέρα: εάν είναι εφικτό σε οκτώ φυλακές και 4) Τρεις εκθέσεις με δημιουργίες από τις δραστηριότητες οικοδόμησης οικογενειακών δεσμών. Άλλες έξοδοι: 4) Τελική έκθεση, 5) Έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης και 6) Έξι ενοποιημένες εκθέσεις για κάθε χώρα.
--	--	--	--	------------------------------------	---

2. Ελάνη - Δίκτυο Υποστηριζόμενων Υπηρεσιών ΣΠΑΒΟ (Elani-Network of Supported Services of the Association for the Prevention and Handling of Violence in the Family (SPAVO)) ¹³	Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια Κύπρος	Έμφυλη βία, Βία στην οικογένεια	Στόχος του προγράμματος αυτού είναι να προσφέρει ουσιαστικές ευκαιρίες στα παιδιά που φιλοξενούνται σε δομές φιλοξενίας. Ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να αισθάνονται σημαντικά, ικανά και ισότιμα με άλλα παιδιά που ζουν σε ένα πιο σταθερό οικογενειακό περιβάλλον.	Στόχος: Η κάλυψη των ιατρικών, εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών αναγκών των παιδιών που φιλοξενούνται σε δομές φιλοξενίας λόγω ενδοοικογενειακής βίας. Αυτό το πρόγραμμα πρόληψης χρηματοδοτείται πλήρως από την Εθνική Αρχή Εξαρτήσεων Κύπρου (NAAC) και υλοποιείται από τον Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (SPAVO). Οι ομάδες-στόχοι του προγράμματος είναι οι γυναίκες και τα ανήλικα παιδιά τους που φιλοξενούνται στα καταφύγια γυναικών του SPAVO, καθώς διατρέχουν άμεσο κίνδυνο στο πλαίσιο της οικογένειας.	Το πρόγραμμα εξυπηρετεί προληπτικό σκοπό και προσφέρει υποστήριξη και φιλοξενία στα παιδιά που φιλοξενούνται σε καταφύγια γυναικών.
--	---	---------------------------------	---	---	---

¹³ <https://www.naac.org.cy/el/adeiodotimena-proliptika-programmata>

				Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε το 2020 και υλοποιήθηκε στην επαρχία Λευκωσίας με στόχο την κάλυψη των ιατρικών αναγκών και των αναγκών αναψυχής των παιδιών που φιλοξενούνται στις δομές φιλοξενίας του ΣΠΑΒΟ.	
3. Θετικές γονεϊκές παρεμβάσεις: Έτη Απίθανα ¹⁴	Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Ιρλανδία , Μάλτα , Κάτω Χώρες, Νορβηγία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο .	Υποστήριξη της ανάπτυξης του παιδιού μέσω δραστηριοτήτων που εμπλέκουν τους γονείς	Η σειρά Incredible Years αποτελείται από διάφορα αλληλένδετα, ολοκληρωμένα και αναπτυξιακά βασισμένα προγράμματα που απευθύνονται σε γονείς, εκπαιδευτικούς και παιδιά. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα	Μέσω του Incredible Years, οι γονείς λαμβάνουν βοήθεια ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν με επιτυχία στις κοινωνικές και συναισθηματικές ανάγκες των παιδιών τους.	1) Προώθηση της θετικής γονικής μέριμνας 2) Αντιμετώπιση των προβλημάτων συμπεριφοράς των παιδιών και 3) Μείωση ή πρόληψη της σκληρής ή καταχρηστικής γονικής μέριμνας

¹⁴<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1251&langId=en&reviewId=204>

			καθοδηγούνται από την αναπτυξιακή θεωρία για το ρόλο των πολλαπλών αλληλεπιδρώντων παραγόντων κινδύνου και προστασίας στην ανάπτυξη προβλημάτων συμπεριφοράς. Τα προγράμματα έχουν αναπτυχθεί για να συνεργάζονται προκειμένου να προωθηθεί η συναισθηματική, κοινωνική και ακαδημαϊκή επάρκεια, καθώς και να προληφθούν και να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα συμπεριφοράς και τα συναισθηματικά		
--	--	--	--	--	--

			προβλήματα των μικρών παιδιών.		
4. L.E.I.¹⁵ έργο κατά της ενδοοικογενειακής βίας Εργασιακή ενδυνάμωση και οικονομική ανεξαρτησία (Ιταλικό ακρωνύμιο: Lavoro, Empowerment, Indipendenza)	ActionAid Ιταλία, επικεφαλής του έργου, Ιταλία. Το έργο υλοποιήθηκε στη Λομβαρδία της Ιταλίας.	Προώθηση της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών που έχουν πέσει θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Στόχος είναι να τους παράσχει θεωρητικά και πρακτικά εργαλεία που θα τους διευκολύνουν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας.	Το έργο ξεκινά από μια έρευνα που ξεκίνησε το 2014 από το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής, σύμφωνα με την οποία περίπου το 31,5% των γυναικών ηλικίας 16-70 ετών στην Ιταλία έχουν βιώσει σεξουαλική ή σωματική βία. Συχνά, οι σύντροφοι είναι υπεύθυνοι για τη βία. Οι περισσότερες γυναίκες αναγκάζονται να παραμείνουν σε αυτές τις σχέσεις επειδή δεν	Ο γενικός στόχος του έργου είναι η προώθηση της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών που βγαίνουν από βίαιες καταστάσεις ή σχέσεις. Επιπλέον, στοχεύει στην παροχή βασικών δεξιοτήτων στη δημιουργία και διαχείριση επιχειρήσεων ως τομέα απασχολησιμότητας. Η περίοδος εφαρμογής ήταν 01/03/2018 - 31/03/2019 και περιλαμβάνει: Άμεσοι αποδέκτες: -22 Γυναίκες που έχουν βιώσει βία, Έμμεσοι αποδέκτες:	Έξοδοι: -Οι γυναίκες συμμετέχουν σε μαθήματα που βελτιστοποιούν την απασχολησιμότητά τους, -Οι γυναίκες ενισχύουν την αίσθηση της ενδυνάμωσης, Αποτελέσματα: -Οι γυναίκες αποκτούν χρήσιμες δεξιότητες για να βρουν δουλειά, -Οι συμμετέχουσες γυναίκες ενισχύουν τις προσωπικές τους

¹⁵ https://morethanprojects.actionaid.it/it/projects/lei/?fbclid=IwAR2fr_l1mw5_yeDwRyLZDdUEBYk4nKQs9t6KJoHU9mVT7kO9IV3kV7ALrU

			είναι οικονομικά εξαρτημένες. Σε αυτό προστίθεται, αποδεικνύεται η δυσκολία πρόσβασης των γυναικών σε ορισμένους τομείς και συνεπώς η δυνατότητα αναδιοργάνωσης της ζωής τους. Για να ξεπεραστούν αυτά τα σημεία, οι δραστηριότητες του έργου μπορούν να συνοψιστούν ως εξής: -Εκτέλεση δύο μαθημάτων ραπτικής, -Εφαρμογή ενός μαθήματος επαγγελματικού προσανατολισμού, -Μονοπάτια αυτοενίσχυσης μέσω	-Οι συγγενείς των εμπλεκόμενων γυναικών, Ενδιαφερόμενα μέρη: -Κέντρα κατά της βίας: -Ιδιωτικές εταιρείες, -Ιδιωτικές εταιρείες, Οι εταίροι που συμμετέχουν είναι: -Women's House, -Cooperativa I Sei Petali, -Adecco Foundation for Equal Opportunities, Οι δωρητές είναι ιδιωτικές εταιρείες (UPS).	δεξιότητες ραπτικής για επαγγελματική και προσωπική χρήση, -Οι γυναίκες αυξάνουν την αυτοεκτίμησή τους, -Οι γυναίκες αποκτούν αυτοπεποίθηση,
--	--	--	--	--	--

			ατομικών και ομαδικών συναντήσεων, -Διδασκαλία μέσω ατομικών και ομαδικών συναντήσεων, - Πραγματοποίηση ενός μαθήματος για την αυτοεπιχειρηματικότητα,		
5. WE GO 2 κατά της έμφυλης βίας. Ενίσχυση της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών ως διέξοδος από τη βία. ¹⁶	Το έργο υλοποιείται σε 4 ευρωπαϊκές χώρες, την Ιταλία, τη Βουλγαρία, την Ισπανία και την Ελλάδα, και συμμετέχουν 6 οργανισμοί:	Η στήριξη των γυναικών θυμάτων βίας σε οικονομικό επίπεδο είναι το κεντρικό θέμα του έργου.	Το σχέδιο απορρέει από έρευνα που διεξήχθη το 2014 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA), σύμφωνα με την	Το WE GO 2 δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει την κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωση των γυναικών που βγαίνουν από καταστάσεις βίας με περίοδο υλοποίησης από 01/12/2018 έως 31/03/2021, συγχρηματοδοτούμενο από το	Έξοδοι: -Εδαφικά πρωτόκολλα για την απασχόληση των γυναικών, -Συμμετοχή εργαζομένων από

¹⁶ https://www.irsonline.it/materiali/WeGO2_Pieghevole_ITA_web.pdf

	ActionAid Ιταλία, επικεφαλής του έργου, Ιταλία. Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών (IRS), Ιταλία. Rel.azioni Positive Società Cooperativa Sociale, Ιταλία Ίδρυμα Gender Project for Bulgaria (GPF), Βουλγαρία. SURT - Fundacio de dones, Ισπανία. Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας (WCK), Ελλάδα.	Οι κύριες δραστηριότητες μπορούν να συνοψιστούν ως εξής: 1. Κατάρτιση επαγγελματιών και κοινωνικών λειτουργών που εργάζονται σε κέντρα κατά της βίας. - Ανταλλαγές γνώσεων μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων. 3. Εκπόνηση ενός σχεδίου ανάπτυξης για τα κέντρα	οποία μία στις τέσσερις γυναίκες (22%) υφίσταται ενδοοικογενειακή βία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, οι γυναίκες που υφίστανται βία είναι οικονομικά εξαρτημένες. Τα κέντρα καταπολέμησης της βίας διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην παροχή υποστήριξης σε γυναίκες που έχουν βιώσει οποιαδήποτε μορφή βίας, παρέχοντας ψυχολογική και σωματική υποστήριξη μέσω μιας μοναδικής	πρόγραμμα Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια (REC) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το έργο στοχεύει στην ενίσχυση και ενδυνάμωση των τοπικών και εθνικών συστημάτων υποστήριξης των γυναικών μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών και της δικτύωσης μεταξύ των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και της αγοράς εργασίας. Υπάρχουν τρεις γραμμές δράσης: -Ανάπτυξη ικανοτήτων: πρόθεση είναι να αντιμετωπιστούν καλές πρακτικές που στοχεύουν σε υπηρεσίες που υποστηρίζουν την οικονομία στις 4 χώρες εταίρους του έργου.	κέντρα κατά της βίας μαζί με εργοδότες, -Ομαδική δικτύωση μεταξύ των κέντρων κατά της βίας, -Δημιουργία σχεδίων καριέρας για γυναίκες, Αποτελέσματα: -100 γυναίκες εντάχθηκαν σε προγράμματα απασχόλησης, -100 γυναίκες βελτίωσαν τις σχέσεις τους, -120 επαγγελματίες βελτίωσαν τις δεξιότητές τους,
--	---	--	--	---	--

https://morethanprojects.actionaid.it/it/projects/wego2-indipendenza-economica/?_ga=2.101762884.412808873.1621025543-804041575.1621025543&fbclid=IwAR2wb1OxZr7OU1ZHVDm4_M1Je2kaDahmdqaoURqIXbuu30viMk2LLGMC9dM

		καταπολέμησης της βίας. 4. Ανάπτυξη κοινωνικών σχεδίων για τη σταδιοδρομία των γυναικών. 5. Ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων σχετικά με την υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες της βίας. 6. Υποστήριξη των εταιρειών για τη διευκόλυνση της εργασιακής	και εξατομικευμένης διαδρομής.	-Δημιουργία δικτύων: για την εδραίωση της ανθεκτικότητας των τοπικών συστημάτων για την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών. -Ευαισθητοποίηση και άμεσες δράσεις με επιχειρήσεις και φορείς: για την υποστήριξη της εισόδου των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω της προώθησης της ευαισθητοποίησης, του συντονισμού και της συνεργασίας των επιχειρήσεων κατά της βίας. Επομένως, η σημασία της διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου μεταξύ των διαφόρων φορέων. Οι ομάδες-στόχοι του έργου μπορούν να χωριστούν σε άμεσους και έμμεσους. Στις άμεσες περιλαμβάνονται:	-80 εταιρείες εκπαιδεύτηκαν στο θέμα της βίας, -Τα προϊόντα του έργου ήταν χρήσιμα για 27 χώρες της ΕΕ, επαγγελματίες και φορείς χάραξης πολιτικής,
--	--	---	---------------------------------------	--	---

		ένταξης των γυναικών θυμάτων. 7. Δημιουργία εδαφικών πρωτοκόλλων με τη συμμετοχή πολλών φορέων ικανών να εγγυηθούν την κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωση των γυναικών που έχουν υποστεί βία. 8. Εθνικές και διεθνείς δημοσιεύσεις για τη διάδοση των στόχων και των		- 100 γυναίκες που βγαίνουν από βίαιες καταστάσεις -120 επαγγελματίες που ασχολούνται με την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας -80 εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτών και του προσωπικού που συμμετέχουν. Οι έμμεσες περιλαμβάνουν: -Γυναίκες που υποστηρίζονται από 8 κέντρα κατά της βίας -Επαγγελματίες και φορείς χάραξης πολιτικής σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο -Πολίτες της ΕΕ που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου	
--	--	---	--	--	--

		αποτελεσμάτων του έργου.			
6. Σχέδιο S.A.R.A. - Υποστήριξη του ενεργού δικτύου κατά της βίας ¹⁷	Fondazione con il Sud, Ρώμη, Ιταλία.	Το έργο amis για την καταπολέμηση και την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών, στους δήμους των σχεδίων κοινωνικής ζώνης S9 και S10 της επαρχίας του Σαλέρνο, μέσω της ενίσχυσης δύο κέντρων καταπολέμησης της βίας. Η παρέμβαση	Το σχέδιο απορρέει από μια ανάλυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, σύμφωνα με την οποία ακόμη και σήμερα μία στις τρεις γυναίκες πέφτει θύμα βίας. Συγκεκριμένα, στην Ιταλία, σύμφωνα με την ανάλυση της ISTAT, υπάρχουν περίπου 7 εκατομμύρια. Περίπου το 36% των γυναικών με κακή υγεία έχουν υποστεί βία, μαζί με το 36,6% αυτών με σοβαρούς	Το έργο S.A.R.A. δημιουργήθηκε το 2018 με διάρκεια δύο ετών, χάρη στην υποστήριξη και τη συμβολή του Fondazione Sud, το οποίο στοχεύει στην ενίσχυση των δράσεων για την καταπολέμηση του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών στους δήμους των σχεδίων κοινωνικής ζώνης S9 και S10 στην επαρχία του Σαλέρνο. Ο στόχος είναι να εξασφαλιστεί ότι οι γυναίκες θύματα βίας μπορούν να εγκαταλείψουν αυτές τις σχέσεις μέσω μιας ψυχολογικής και οικονομικής οδού, ευνοώντας την ανεξαρτησία των ίδιων και των παιδιών τους. Η πρόθεση είναι	Το πρόγραμμα S.A.R.A. στοχεύει στην επίτευξη των ακόλουθων αποτελεσμάτων: -Καταπολέμηση και μείωση των διακρίσεων, της βίας και της εκμετάλλευσης κατά των γυναικών, -Ενεργοποίηση και ενίσχυση των εδαφικών υπηρεσιών για τη στήριξη των γυναικών σε

¹⁷ https://www.differenzadonna.org/en/progetto-s-a-r-a-sostegno-antiviolenza-rete-attiva/?fbclid=IwAR0cYcTzb06CSMwC5UBY90tVOZGW4u_lmjrlrcn1ssolyc05Njdee1
<https://www.esperienzeconilsud.it/sara/2020/08/04/presentazione-focus-group-per-donne-con-disabilita/?fbclid=IwAR1FPxbWBPs2IRQ5W2yekkoeBVSnpkHnweiz-EE66kTjVZUGAj7qICYB2c>
https://www.fondazioneconilsud.it/news/9-progetti-la-violenza-genere-al-sud/?fbclid=IwAR23hfBnoC8Klqc2VArzJ3axUo_-wt2C7yvVS5glMV1Gh_-0USckesoLyc

		αυτή επιτρέπει στις γυναίκες να προσεγγίσουν τις υπηρεσίες, για να απελευθερωθούν από βίαιες σχέσεις μαζί με τα παιδιά τους. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν : -Δημιουργία δικτύου κέντρων κατά της βίας -Προληπτικές εξετάσεις υγείας και εκπαιδευτικές συναντήσεις για την προώθηση των	περιορισμούς. Εκτιμάται παγκοσμίως ότι οι γυναίκες με αναπηρία έχουν διπλάσιες πιθανότητες να υποστούν βία και συχνά δεν γίνονται πιστευτές. Στην Καμπανία, το 2016, οι γυναικοκτονίες, σύμφωνα με τα εθνικά στοιχεία, ήταν 12 από τις 116, δηλαδή το 10,% του συνόλου, στο 90 % των περιπτώσεων από τον σύντροφο. Το πρόγραμμα S.A.RA θέλει να επιφέρει μια αλλαγή μέσω της ενίσχυσης του Κέντρου κατά της Βίας της Atena Lucana -	να επιφέρει βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες αλλαγές στις εμπλεκόμενες περιοχές μέσω συγκεκριμένων δράσεων που μπορούν να μετρηθούν με την πάροδο του χρόνου. Η ενίσχυση των κέντρων καταπολέμησης της βίας Aretusa και Iris είναι απαραίτητη για να γίνουν πιο προσιτά στις γυναίκες και να δημιουργηθεί άμεση συνεργασία με τους θεσμικούς και εδαφικούς φορείς, ώστε να μπορούν να εγγυηθούν την ασφάλεια των γυναικών. Στην πραγματικότητα, οι άμεσοι δικαιούχοι του έργου αυτού είναι: -Δήμοι όπου έχουν ενεργοποιηθεί τα πλανόδια κέντρα κατά της βίας, -Νοσοκομεία που εγκαθιδρύουν τη βία κατά των γυναικών και	δύσκολες καταστάσεις, -Ενσωμάτωση και ενδυνάμωση των πιο ευάλωτων ατόμων, -Ενσωμάτωση των γυναικών στην αγορά εργασίας, -Κατάρτιση του άμεσου κοινού-στόχου στην περιοχή, -Απόκτηση σχεσιακών και συναισθηματικών ικανοτήτων για τους μαθητές και για τις γυναίκες που έχουν βιώσει βία.
--	--	--	--	--	--

		δικαιωμάτων των γυναικών στον τομέα της υγείας, -Διαδρομές για γυναίκες με αναπηρία που είναι θύματα βίας, -Μαθήματα προσανατολισμού και συνοδείας για την εξεύρεση εργασίας και στέγασης, για την προώθηση της οικονομικής ανεξαρτησίας, ειδικότερα: -Ειδικές διαδρομές επαγγελματικού	Aretusa (Ambito S10) και του Sapri - Iris - Sportello Pierangela (Ambito S9). Και τα δύο βρίσκονται στην επαρχία του Σαλέρνο, αλλά σε περιοχές απομονωμένες από συγκοινωνίες, δημιουργώντας έτσι δυσκολίες στις μετακινήσεις των φιλοξενούμενων γυναικών. Παρείχαν υπηρεσίες σε γυναίκες ιταλικής, ρουμανικής, ουκρανικής και βραζιλιάνικης εθνικότητας.	φιλοξενούν άτομα με σοβαρούς περιορισμούς, -Συλλόγους και συνεταιρισμούς που εργάζονται με άτομα με αναπηρία, -Οι εργοδότες της περιοχής συνεργάζονται για να εντάξουν τις γυναίκες στην αγορά εργασίας, -Σύλλογοι που βοηθούν στην εξεύρεση στεγαστικών λύσεων για τις γυναίκες, -ASL, Αστυνομία, Κοινωνικές Υπηρεσίες για την ενεργοποίηση μαθημάτων κατάρτισης, -Σχολεία για την εφαρμογή των διαδρομών μεταφοράς πληροφοριών και γνώσεων, Έμμεσοι αποδέκτες: -30 Εθελοντές, -100 Γονείς/οικογένειες,	
--	--	---	---	---	--

		προσανατολισμού, -Η ενεργοποίηση των κουπονιών που στοχεύουν σε ενεργοποίηση της εργασιακής εμπειρίας σε εταιρείες που βρίσκονται στην περιοχή, -διαδρομές κατάρτισης με στόχο την τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές διαδρομές των γυναικών,		-100 μαθητές και 20 καθηγητές, -30 Πολίτες αλλοδαπής καταγωγής, -120 ανήλικοι και 20 αλλοδαποί ανήλικοι, -35 Εργαζόμενοι του τρίτου τομέα- (εκπαιδευτικοί) -50 Εργαζόμενοι στη δημόσια διοίκηση, -50 Φορείς του τομέα. Οι τελικοί αποδέκτες: -120 γυναίκες που εγκαταλείπουν μια κατάσταση βίας, Στο έργο συμμετέχουν οι ακόλουθοι εταίροι -Σύλλογος Γυναικών ΜΚΟ "Διαφορά -Δήμος Sala Consilina	
--	--	--	--	---	--

		-οικονομική στήριξη για γυναίκες με και χωρίς παιδιά, χρήσιμη για την πληρωμή των ενοικίων κατοικιών. -Κατάρτιση και μαθήματα εκπαίδευσης σε θέματα σχέσεων για κοινωνικούς λειτουργούς και λειτουργούς υγείας, εκπαιδευτικούς, αστυνομικούς, γονείς και μαθητές. Η εκπαίδευση δίνει τη δυνατότητα στους		ΔΗΜΟΣ SAPRI Συνεταιρισμοί Καμπανίας Κοινοτικό Ίδρυμα Salerno onlus -Κοινωνική Συνεταιριστική Εταιρεία EPMHΣ Μαζί με την Piazza San Giovanni Società Cooperativa Sociale arl -La Rada Consorzio di Cooperative Sociali Società Cooperativa Sociale -MESTIERI CAMPANIA CONSORTIUM OF SOCIAL COOPERATIVES - Κοινωνική Συνεταιριστική Εταιρεία Περιφέρεια Καμπανίας - Γενική Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών -Κέντρο κατά της βίας Ατένα Λουκάνα - Αρέθουσα -Κέντρο κατά της βίας Ίρις - Γραφείο βοήθειας Pierangela	
--	--	--	--	---	--

		ανθρώπους να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με το φαινόμενο της βίας και να είναι σε θέση να παρεμβαίνουν σε αυτό.			
--	--	---	--	--	--

ΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- Οικονομική στήριξη των γυναικών/μητέρων - Παρεμβάσεις βασισμένες στη θεωρία - Παρεμβάσεις που εφαρμόζονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο - Εξειδικευμένο προσωπικό - Συνεργασία μεταξύ υπηρεσιών - Βελτίωση των δεξιοτήτων και ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών και των οικογενειών	- Δεν υπάρχουν προγράμματα για τις μητέρες που είναι θύματα βίας - Περιορισμένη διάρκεια των έργων καμία βιωσιμότητα - Ορισμένα κέντρα που προσφέρουν υπηρεσίες υποστήριξης βρίσκονται σε περιοχές απομονωμένες από υπηρεσίες μεταφοράς
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ

- Θα πρέπει να σχεδιαστούν προγράμματα για μητέρες που είναι θύματα βίας

- Θα πρέπει να σχεδιαστούν προγράμματα για μητέρες που είναι θύματα βίας